

CELJSKI TEDNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

CELJE, 8. JULIJA 1966 — LETO XXI. — ST. 26 CENA DIN PAR

PO IV. PLENUMU CK ZKJ STVAR NAS VSEH

Cetrty plenum CK ZKJ je pretekli petek na Brionih postavil čvrst mejnik v nadaljnjem razvoju naše socialistične družbe. Nenačelen in odločen nastop zoper deformacije v delu Državne varnosti in sprejeta stališča za reorganizacijo in nadaljnji razvoj Zveze komunistov ne pomeni, da so razprava in sklepi plenuma vezani zgolj na problem Državne varnosti in Zveze komunistov. Cetrty plenum bo imel daljnosežne učinke pri obcedruženem razvoju, saj gre, najbolj preprosto rečeno, za zmago progresivne, demokratične večine nad statističnimi tendencami, nad poskusi vračanja k administrativnemu sistemu. Plenum pomeni zmago načel osmega kongresa ZKJ, zvestobo ustavnim načelom, ki samoupravni odnos postavljajo na najvišje mesto.

V organizacijah Zveze komunistov bodo v naslednjih dneh na izrednih konferencah razpravljali o sklepih četrtega plenuma, o številnih družbeno političnih problemih, kot vzrokih za vsebino razprav na plenumu. Prav bi bilo, če bi razprave o tako važnih splošnodružbenih vprašanjih ne ostajale le v mejah organizacij ZK. Plenum je treba razumeti tudi v tem smislu, da deformacije niso značilne le za posameznike na vrhu, da ne gre le za osebi imenovani v poročilu komisije CK ZKJ. Veliko važnejše od tega je dokončna odstranitev tistih pojmovanj in prakse, ki so zavajala našemu razvoju, ki so

LETOŠNJE PRAZNOVANJE DNEVA BORCA IN 25-LETNICE REVOLUCIJE JE ZAJELO VSE KRAJE IN PODROČJA, KI SO BILA PRED VEČ KOT DVAJSETIMI LETI PRIZORIŠČE BOJEV ZA OSVOBODITEV. KRAJEVNE ORGANIZACIJE ZVEZE BORCEV SO SKUPAJ Z DRUŽBENOPOLITIČNIMI ORGANIZACIJAMI NA SVEČAN IN EDINSTVEN NAČIN POČASTILE SPOMIN PADLIH, ŽRTEV FASISTIČNEGA TERORJA IN INTERNIRANČEV. NEKDANJI, PREŽIVELI UDELEŽENCI BOJEV SO SE UDELEŽILI PROSLAV IN PARTIZANSKIH SREČANJ, PREDSTAVNIKI KRAJEVNIH ORGANIZACIJ ZB IN OBČINSKIH ZDRUŽENJ ZB PA SO OBDARILI PARTIZANSKE MAME IN PARTIZANSKE VDOVE. NA LETOŠNJI PRAZNIK DAN BORCA SO V VEČ KRAJIH ODKRILI SPOMINSKE PLOŠČE IN SPOMENIKE, PREŽIVELI BORCI PA SO SE UDELEŽILI PARTIZANSKIH SREČANJ.

(Več na 2. strani)

Vreme od 7. do 17. julija Okrog 7. in 15. julija pomembnejše padavine z ohladitvijo, v ostalem lepo vreme, vendar večjih še krajevne nevihte, ki bodo zlasti po 13. juliju popustile.

zmanjševala uspešno izvajanje kongresnih napotkov, načel gospodarske reforme tudi ustavnih načel.

Če bi deformacije, odkloni, zaviranja in izkrivljanja bila značilna samo za posameznike, bi bilo lahko. Toda tu gre za deformacije, ki so prisotne na vseh nivojih, ki se pojavljajo tako v praksi, kot idejni sferi. Birokratsko-etastične in anarho-liberalistične pojave najdemo povsod, tudi v našem lokalnem prostoru. Vse kar je bilo izrečenega »na vrhu«, ne more biti rezultat nekega izoliranega stanja na svojem nivoju. Vzemimo samo za primer dokaj razširjeno obliko formalizirane kritike brez pripravljenosti za sodelovanje pri iskanju in uvrščevanju boljših rešitev. Ali nismo pogosto v medsebojnih stikih opazili težnje po »čvrsti roki«. Ta izraz kaže dva obraza. Eden je lagodnost in prenašanje teže družbene odgovornosti na druge. Ta plat pa odpira vrata drugi obliki, tistim silnicam ki iščejo možnosti za vračanje k centralističnim, administrativnim oblikam upravljanja v imenu množic. Tovarš Tito je v svojem govoru ob sprejemu predstavnikov borčevskih organizacij v ponedeljek na Brionih omenil »trojke« in »čtetvorke«, ki se postavljajo nad delovno organizacijo, nad najrazličnejše, samoupravne organe. To so samo drugačna oblika za popolnoma enake tendence, kot so bile one, ki jih je razkril in obsodil četrty plenum.

Cetrty plenum je prvi, toda velik korak k brezkompromisnemu procesu očiščevanja vsega tistega, kar je oviralo, zagledalo in za krajša obdobja tudi zaustavljalo naš progresivni razvoj. V preteklosti so naši delovni ljudje, člani ZK in drugih množičnih političnih organizacij odpirali mnoga vprašanja, dostikrat ne brez strahu. Tovarš Tito je v ponedeljek na Brionih dejal, da je poštenega občana, predanega socializmu, treba osvoboditi vsakega strahu pred posledicami na tvorno izražena mnenja in stališča.

Ko bomo razpravljali o sklepih četrtega plenuma, bomo morali v tej luči obravnavati vse podobne probleme, ki so prisotni v krogu in na nivoju v katerem bo razprava tekla. Veliko bolj kot doslej pa bomo morali vrednotiti tisto kaj in kako kdo dela, a ne le to kaj in kako nekdo govori. J. Krašovec

OBVESTILO

DANASNJA STEVILKA CELJSKEGA TEDNIKA ZARADI TEHNIČNIH OVIROV V TISKARNI NI MOGLA IZITI V NORMALNEM OBSEGU. PROSIMO NAROCNIKE IN BRALCE, DA SPREJMEJO TO Z RAZUMEVANJEM NA ZNANJE

USPEH NA IGRAH BRATSTVA IN ENOTNOSTI

Več ko sto celjskih mladincev in mladink se je v dneh od 25. do 28. junija udeležilo letošnjih dvanajstih tradicionalnih iger Bratstva in Enotnosti v Tuzli.

Potem, ko smo po naporni vožnji prispeli v Tuzlo, so nas prijazni gostitelji peljali v lepo ureje antšepul po urejena študentska domača, kjer smo prenočevali. Naslednji dan je bil najprej svečani defile, takoj nato pa še otvoritev letošnjih iger, ki se jih je udeleževala mladina iz Tuzle, Vinkovcev, Zrenjanina, Titograda in Celja. Po otvoritvi se je začel športni del iger.

V času iger je bila likovna razstava učencev osemletk. Prvi dan so se srečali tudi pevci zabavne in narodne glasbe ter ekipe, ki so se pomerile v poznavanju »Borbeni poti SKOJ«. Omenimo naj odlično uvrstitev naše ekipe — na 2. mesto. Mladi taborniki so bili tretji, raidoamaterji pa so osvojili prepričljivo najboljšo mesto. V športnem delu smo bili nekoliko slabši. V telovadbi so bili fantje tretji, dekleta pa četrta; v košarki fantje drugi, dekleta pa peta; v atletiki fantje prvi, dekleta druga in v rokometu fantje in dekleta zadnji.

Tu se moramo tudi ustaviti. Obsojamo namreč izredno ne-

pošteno potezo glavnine ekipe rokometišev, ki na igre enostavno ni prišla, pa čeprav smo jim prilagodili datum iger in razpored serčan. Vemo, da je čudovito uspeti v v kvalifikacijah in se vrniti domov, toda pri tem pozabiti dogovorjeno veliko obvezo do

družbene sredine, ki te podpira, je najmanj nezrelo in družbeno neodgovorno.

V skupni uvrstitvi smo bili tretji, torej v zlati sredini. Sicer pa to ni najvažnejše. Vaznejši so prijateljski stiki, vrsta novih spoznanj in odkritij; spoznanje, da je tudi mla-

da generacija sposobna, čeprav na svoj način, naprej krepiti Bratstvo in Enotnost.

Vsem kolektivom in posameznikom iskrena hvala za sodelovanje in nasvidenje prihodnje leto v Vinkovcih!

Občinski komite ZM Celje

PRESEDSTVO OBSS CELJE

Stališče do problemov v Cinkarni

V torek je bila izredna seja predsedstva občinskega sindikalnega sveta v Celju, na kateri so razpravljali o poročilih dveh sindikalnih komisij in poročilu Službe družbenega knjigovod-

stva v zvezi s problemi notranje delitve v Cinkarni. Predsedstvo je poročila sprejelo kot objektiven prikaz omenjene problematike. Obsodilo je način in potek reagiranja določenega de-

la kolektiva na nov pravilnik o osebnih dohodkih. Predsedstvo je tudi opozorilo na dejstvo, da proizvajalci v Cinkarni ne nasprotujejo premijskemu nagrajevanju organizatorjev proizvodnje, postavlja pa se pomislek glede strukture premiancev, hkrati pa zaskrbljuje tudi očiten avtomatizem pri delitvi. Izplačane premije so bile po mnenju predsedstva sorazmerno visoke in jih je s političnih in moralnih ozirov težko utemeljevati.

Ker je gradivo s seje dokaj obširno, dobili pa smo ga tik pred zaključkom redakcijskega dela, v tej številki o ugotovitvah komisij in stališčih predsedstva nismo mogli poročati bolj obširno.

—ec

OB 20-LETNICI MLAD. DEL. BRIGAD

SREČANJE KAJUHOVCEV

V soboto popoldne so se na Gori Oljki zbrali brigadirji prve celjske mladinske delovne brigade »Kajuh«, ki je pred dvajsetimi leti gradila progo Brčko-Banoviči. Dejstvo, da se je srečanja udeležila le dobra četrtina »Kajuhovcev«, mremo pripisovati različnim vzrokom, vendar je brez dvoma glavni ta, da se je pred mnogimi leti izgubila brigadna evidenca (pa je bil seznam izdelan po spominu nekaterih brigadirjev).

Zbranim »Kajuhovcem« sta govorila nekdanji komandant Stane BERGLEZ in predsednik ObK ZMS Celje Stane SENICAR. Po kratki svečanosti se je razvil pristrčen tovariški večer. Udeleženci so obujali spomine na delo v brigadi. Reportažo o srečanju objavljamo na 3. strani.

Nad vse pristrčno je bilo srečanje komandanta prve celjske mladinske delovne brigade Staneta Brgleza in komandirja prve čete Evgena Kruleja. Če za staro ljubezen trdijo, da ne rjavi, brigadirsko tovarštvo toliko manj.

TURISTIČNI POLETI

Četudi so že dokaj časa razpravljali o možnosti, da bi k razmeroma nerazgibani turistični dejavnosti v samem Celju dodali še kakšno svojevrstno zanimivost, ki so mednje šteli tudi možnost uvedbe turističnih poletov nad Celjem in okolico, se to doslej ni moglo posrečiti, ker celjski Aeroklub ni imel denarja, da bi kupil ustrezno letalo.

Te dni so se na seji upravnega odbora Aerokluba odločili, da bodo vendarle uvedli to zanimivost, ki bo po vsej verjetnosti pritegnila veliko gostov — domačih in tujih. Za turistične polete so namenili dvosedesni letali KB 6 in Libis 180, ki ga bodo te dni kupili. Obe letali bosta vozili turiste vsako soboto od 13. do 19. ure in ob nedeljah od 10. do 18. ure. Cena enega desetminutnega poleta nad Celjem in okolico bo 5.000 starih dinarjev, torej 2.500 dinarjev na osebo.

Cena je vsekakor zelo primerna, saj lahko v desetih minutah vidimo iz zraka zelo veliko in tudi čisto po svoje. O prvih turističnih poletih bomo še poročali.

PRI NAS NI BILO TURKOV, NEPISEMENOST PA OSTAJA POLPISMENI KOMERCIALISTI

DOKLEJ BOMO LE ANALIZIRALI IN UGOTAVLJALI PROFILE ZAPOSLENIH? TRDIMO, DA NIMAMO USTREZNIH KADROV, PRI TEM PA STROKOVNJAKOV NE ZAPOSLUJEMO. ZAKAJ JE V ZALSKI OBCINI OSTAL FOND ZA STIPENDIRANJE NEIZKORISČEN? ALI BI NAJ IMELA REFORMA DVE PLATI? (Več na 3. strani)

FRANC ČERVAN

»A, tako. Mislim sem nekaj o profesionalcih.«
»A veš, da me je danes neki znanec na vlaku vprašal, koliko kot profesionalac zaslužiš! Lepo te prosim. Ljudje mislijo, da je to prva zvezna nogometna liga. V resnici mi ne bi niti verjeli, da je moje profesionalne (hranarje) plače — suma — sumarnum čistih petdeset jurjev. K sreči sem zdrav, kajti pri tej veliki plači nisem niti socialno zavarovan...«
Pred leti, ko je prišel v Maribor na srednjo knetijsko šolo, ga je kolega povabil, da bi z njim tekal, da bi ga vlekel. Zgodilo se je, da ga je z lahkoto pretekel. Zatem je začel resno. Od takrat pa do konca letošnjega leta bo pretekel reči in piši — svet. Nekaj več, kot je dolg ekvator!

»Ni mi žal, da sem toliko žrtvoval atletiki. Najprej študij in čas, zatem čas in študij, zdaj sem si ustvaril družino; veš, sport spremeni v marsičem način življenja, toda to je moj hobi. Od atletike imam 50 tisoč dinarjev na mesec in potovanja. Ta pa me vsele, osrečujejo.«
Prepotoval je vse kontiente. Z vsemi sredstvi. Od Tokia do Havajev, od Chicaga do Sydneja. Z našimi fanti, največ s Simom Vazičem ali pa sam...«
»Celjski Kladivar mi je dal stanovanje. Včasih, ko se vrnem s potovanj, me znanci sprašujejo, kaj vse sem kupil! S čim? Ne razumi me napak, nisem za zvišanje hranarjine. Ne, temveč za to, da bi vprašanje reprezentativnih športnikov uredili tako, kot so drugje. Poglej, zanemariš študij. Drugi medtem pridno študirajo. Ko ostariš, se moraš vključiti v proizvodnjo, medtem so te drugi že prehiteli; pri delovni dobi in v praksi...«

Leže mu dolge proge. Je kot »borsig masina«, ogreje se po petem kilometru, teči pa začne po devetem. »Čuj, kakšne občutke imaš, ko gledaš na stezi koga pred sabo?«
»Odvisno je, od kot ga gledaš, če do deset metrov, je to prijeten občutek, če več, takrat zgasas... Ko čutiš, da ti »gre«, ti telo spreletijo mravljinici, kot takrat, ko so mi prvič zaigrale fanfare na Balkanskih igrah.«

Ko se je nekoč vračal s tekmovanja po Italiji, pozel je priznati, je v Sežani na obmejnem prehodu srečal naš avtobus, ki je prevzela člani sindikata neke ustanove. Zaprozil je, naj bi ga vzeli s sabo, ker so imeli še prostora, on bi sicer moral čakati nekaj ur. »Ne, takih luftarjev pa mi ne bomo prevažali...«
»Ob koncu leta se bom umaknil. V teh pogojih življenja je to nujna. V treh mesecih bom končal študij, in če bom imel najslabšo plačo, 50 tisoč dinarjev in socialno zavarovanje, bom imel mnogo več kot imam sedaj. Pred odhodom bi rad potegnul še pod 29.00.«

Ko je prvič dopotoval na Havaje, je pričakoval, kako mu bo eksotično dekle okrog vratu obesilo venec cvetja. Namesto nje mu ga je obesil človek s posevnimi očmi, neki Kitajec... Ko je skupaj s tovariši odpotoval v Tokio na Olimpiado so se od njih poslovili le prijatelji... Ne glede na to bi njegove stopinje, če bi jih zlagal v ravni črti segale okrog zemlje, pa čeprav bi začel toči v Podgori na Dolenjskem, kjer se je rodil.

Nani

PISMA

ODGOVOR NA »OBCANI NAJ ODLOCAJO«

Prodajalna mleka, mlečnih izdelkov, kruha in ostalih drobnih artiklov v Vodnikovi ulici v Celju, ki je bila s 1. majem 1966 z upravnim ukrepom zaprta, je obsegala samo en prodajni prostor v sobi, ki je funkcionalni del sosednjega stanovanja. Prostor ni bil urejen za trgovsko dejavnost. Prodajalna je bila brez vodovoda in kanalizacije. Ni bila opremljena s hladilno opremo, manjkal je tudi sanitarni blok.

Iz opisanega je jasno, da ne gre v tem primeru za običajne pomankljivosti prodajnega lokala, temveč za bistvene higienske tehnične pomankljivosti. Tako stanje v prodajalni ni zagotavljalo stalnega higienskega vzdrževanja lokala, niti primerne shranjevanja teh živil. Glede na to, da omenjeni lokal ni imel niti minimalnih higiensko tehničnih pogojev za prodajo tovrstnih hitro pokvarljivih živil, smo morali

za zavarovanje zdravja potrošnikov uporabiti strožja merila in izdati upravno odločbo o trajni prepovedi prodaje mleka in mlečnih izdelkov v tem lokalu. Ukrep je tudi v soglasju s tozadevnimi zakonskimi predpisi.

Občani iz neposrednega okoliša so z zaporo lokala res delno prizadeti, vendar pristojne strokovne službe ne morejo zagovarjati načina prodaje, ki ne zagotavlja stalnega zdravstvenega varstva potrošnikov.

Predlogu prizadetih občanov, ki so ga predložili pristojnemu upravnemu organu občine Celje, da bi vsaj začasno oziroma dokler se ne uredi v bližini nov sodobnejši lokal, dovolili obratovanje prodajalne v Vodnikovi ulici, nismo mogli ugoditi. Lokal namreč ni mogoče niti zasilo, še manj pa za trajno ustrezno funkcionalno preurediti za te namene. Vsako vlaganje sredstev bi bilo gospodarsko neupravičljivo.

Skupščina občine Celje
Veterinarska inšpekcija

NAS PARK

Malokatero mesto ima v svoji neposredni bližini tako čudovito zelenico, kakor je park in drevored na obeh bregovih Savinje. Dnevno je v parku polno obiskovalcev, ki se za nekaj časa umaknejo mestnemu nemiru in tovarniškemu smradu. Niso samo najmlajši Celjani v vozičkih in najstarejši s palicami, tudi ostali meščani pa tudi izletniki in tujci prihajajo v park na oddih.

Toda park ima številne »sovražnike«, ki uničujejo nasade in motijo sprehajalce. Veliko škodo povzročajo težki kamioni, ki drve po cesti ob Savinji, ki prevažajo pesek. Prah, ki ga dvigajo, lega po klopeh, po tratah in po drevju, s prahom je nasičen tudi zrak.

Kolesarji in celo mopedisti se podijo posamič ali celo v skupinah po cesti in po stezah in motijo sprehajalce.

Neznani podivjanci so razdrli spomladni mnogo klopi (ki so že popravljene), razbili so pa tudi okna in vrata na koncertnem paviljonu, ki je postal javno stranišče.

Po gozdu nad parkom se potikajo neki pobalini in streljajo z zračnimi puškami ali pa s fračami drobne ptice pevke, naše najljubše prebivalce gozda in parka.

Po tratah se preganjajo ekipe žogarjev in teptajo zelene trate. Ob savinjski cesti je postal del parka nogometno igrišče.

Kako bomo obvarovali park, da ne bo postal v kratkem času »puščava« našega mesta?

Občina naj dodeli vrtnarjem toliko sredstev, da bo park vsaj dobro vzdrževan. Če za asfaltiranje ceste ni denarja, naj bi ceste dnevno škropili, saj je na Bregu možno črpati vodo iz Savinje. Predvsem pa je potreben nadzor! Ako ni sredstev za stalnega čuvaja, naj določi občina letočo kontrolo, ki bo od časa do časa (zlasti popoldne in zvečer) izvršila pregled in preprečevala poškodovanje naprav in kultur v parku.

J. P., Celje

CE STANUJES POLEG GOSTILNE

Imamo predpise, po katerih bi morali biti po 22. uri mir, zato bi morali tudi gostilne zapreti pravočasno. Prav tako bi morala gostilna poskrbeti za parkir-

ni prostor, urediti bi morali pločnike, namenjene pešcem itd. Vse to, saj predpisi, praksa je drugačna. Gostilna v naši sosescini prično zapirajo po 22. uri, v neki se zadržujejo pivci in jo zadnji zapirajo med 23. in 24. uro. Parkirajo pa vsi bližnji pločniki in na našem opravljanju tudi svojo potrebo, to je pod okolišnim stanovanjem. Ko se vračajo domov, kričijo, izlivajo da se pred njimi vse pokrije v hišah. Najhujši so tisti, ki prihajajo iz Zidanega mosta v Radeče pivati.

Najhujše, kar sem doživel, se je zgodilo v ponedeljek, 4. julija, ko je grobar iz Radeč popolnoma trezen (po njegovi izjavi) ob 21.15 na najbolj prosti način blatil svojo čast (ne morem v časopisu ponoviti njegovih izrazov) in se nesramno lagal o meni, da sem še na dolgo glede plačila pogrebcev, čeprav sem to opravil še na dan pogreba moje pokojne matere (pred enim letom!), nato, da sem očeta pretepal in mu nisem privoščil pol deciltra pijače (alkoholne seveda, dasi je vsem znano, da je bolnica prepovedala očetovo uživanje alkoholnih pijač). Kričal je in me izlival, naj pridem na cesto, če si upam, da bo tam z mano obračunal. Nato je še grozil, da se bo vrnil in ponovil ta kaval. Nihče od sosedov se ni oglašil, pač pa je sosed — Sirkova — to počelje z smejanjem odobravala.

Ne morem razumeti, da varnostni organi bolj učinkovito ne poskrbe za zavarovanje javnega reda in nočnega mira, ko je vendar kršilec vedno več.

Albin Simončič
profesor
Radeče 54

Praznovanje Dneva borca in 25-letnice revolucije

Letošnje praznovanje Dneva borca so v marsikaterem kraju že začeli 2. julija s kulturnim programom in partizanskimi srečanji. Skupno z družbenopolitičnimi organizacijami so člani krajevnih organizacij ZB in občinskih združenj počastili Dan borca.

Tako so v laški občini že 2. julija začeli s praznovanjem, uvodoma je bila svečana seja občinske skupščine, na kateri so bili poleg članov skupščine še predstavniki občinskega združenja in krajevnih organizacij ZB. Po referatu, ki ga je imel podpredsednik občinske skupščine MIHA PROSEN je posebna delegacija položila venec pred spomenik talcev in borcev NOV. Na akademiji, ki je bila istega dne zvečer pa je nastopil invalidski pevski

zbor pod vodstvom RADOVANA GOBCA. Naslednji dan je bila na Lisci osrednja proslava, katere se je udeležilo okoli tisoč pesto ljudi. Proslave se je med drugimi udeležil tudi zvezni poslanec Sveta narodov **Bogdan Gorjan**, ki je udeležencem v svojem govoru orisal pomen in vlogo revolucije ter družbeni razvoj po revoluciji. Proslava je bila obogatena s kulturnim programom ter partizanskim rajanjem.

ŠMARJE

Na področju šmarske občine je bila osrednja proslava v Osredku, kjer so razvili borci svoj prapor. Pozdravni govor je imel predsednik občinskega združenja ZB NOV tov. ANDERLUH. Proslave so se med drugimi udeležili

tudi nekdanji borec 3. čete I. bataljona Kozjanskega odreda **JANEZ SLOVEN-POPALJ**, ki je v svojem govoru obudil spomine na boje Kozjanskega odreda, na tragičen trenutek, ko je veliko število te partizanske formacije 1943. leta padlo.

V Rogoški Slatini je krajevna organizacija ZB organizirala v hotelu Belvy partizansko srečanje.

MOZIRJE

V mozirski občini je bila osrednja proslava na Smihelu. Tu namreč občinsko združenje že vrsto let prireja tovariška srečanja nekdanjih borcev iz Savinjske doline ter borcev, članov mariborskega delovnega kolektiva Elektrokovine.

V Bočini, ob Zadrebški dolini je krajevna organizacija ZB razvila prapor ter organizirala partizansko rajanje. V Ljubnem je krajevna organizacija ZB organizirala razstavo dokumentov NOB. Pred otvoritvijo so pripravili kulturni program ter slavnostno sejo vseh družbenopolitičnih organizacij. Tudi v Smartnem ob Dreti je krajevna organizacija pripravila svečano proslavo Dneva borca s kulturnim programom. Proslava v občini se je udeležilo poleg družbenopolitičnih delavcev še veliko število preživelih borcev in aktivistov.

CELJE

V celjski občini je bilo organiziranih več proslav s kulturnim programom in srečanjem nekdanjih borcev. Terenska organizacija ZB v Trnovljah je dan pred praznikom razvila svoj prapor ter odkrila spominsko ploščo padlim borcem. Člani združenja borcev krajevne organizacije iz Stor pa so odkrili spomenik na Slemenu v čast padlim borcem XIV. divizije.

Posebna delegacija predstavnikov družbenopolitičnih organizacij celjske občine in občinskega združenja je položila vence na grobnico narodnih herojev in na grobnico podlih borcev na Golovcu.

Krajevne organizacije so pogostile partizanske vdove in matere, ob praznovanju pa so priredile partizanska rajanja.

SENTJUR NIKOLI POZABLJENI

Hoste nad Storami in Sentjurjem so ves čas okupacije nudile zavetje partizanskim enotam. Ze 20. julija 1941 je bila na Resevni nad Sentjurjem ustanovljena Celjska četa kot prva partizanska skupina v Sloveniji. Tod so hodili pozneje borci Starejskega bataljona in še posebno Kozjanskega odreda. Z Bohorja pa je skozi te gozdove in vasi šla v februarju 1944 tudi močnejša grupacija XIV. divizije, ki se je potem na Opoki pri Storah prebila čez železnico in cesto in nadaljevala pot proti Dramljam in Frankolovem. Tod čez so vodile tudi skrite kurirske poti, pri Mulejevih in Gradišnikovih na Slemenih so bili tudi mnogi tajni sestanki aktivistov celjskega okrožja. Tudi Tončka Čečeva je prihajala v ta predel na važne sestanke. Preživeli borci prve celjske čete dobro poznajo domaćije na Javorniku, da ne govorimo o aktivistih, ki so marsikatero noč

prespali pri omenjenih domačijah. Težki so bili tisti časi, saj so Mulejeve po izdaji odvedli v taborišče, kjer sta za vedno ostali mati in hči, Gradišnikovi pa so požgali domačijo, ki jo je bilo treba po osvoboditvi obnoviti.

Nič čudnega, če so si takrat vsi tako zelo želeli konec nasilja, svobode. Toda prav na pragu svobode so prišle nad te utrjene ljudi še nove grozote in preizkušnje. Ko je v letu 1945 prihajala v našo deželo pomlad in je po pobočjih Javornika in Resevne pobralo sneg, ki si ga lahko našel le še po grapah, je okupator v svojih postojankah koval črne načrte, kako očistiti to »nadležno puntarsko svot« zlasti z območij ob železniških progah in najvažnejših cestah. Zakaj narodnoosvobodilne armade so gonile sovražnika proti severu, da ga čimprej popolnoma preženemo z naše zemlje. Predno so bili partizani in aktivisti okoli Resevne in Svetine obveščeni o okupatorjevih namerah, je pričela ena najmočnejših hačk na tem območju. V noči med 17. in 18. marcem 1945 sta padla pod streli okupatorjevih nasilnežev mlada aktivista Cvetka Jerinova in Dušan Lah, ki počivata na jasi med Malo in Veliko Resevno, proti jutru pa so se iznenadeni borci II. bataljona Kozjanskega odreda — kakih 120 po številu — ki so pričakovali Bračičevo brigado, znašli obkoljeni od Nemcev, kakih 7.000 jih je bilo. Stisnili so hrabre partizanske borce v ozko globel Langarjeve hoste in žgali po njih na vso moč. Na samih obronkih Langarjeve hoste se je s svojimi junaki postavil po robu nemškimi podivjancem ponosni komandant II. odreda Andi — Bizelčan. Tu je našel tudi smrt. Poleg njega je izdihnil komandir kurirskega odreda, Radeč, junak brez primere. Ni dovolil, da bi sovražniki dobili v roke njega in važno pošto. Legel je na zavoj pitem in važnih listin ter spožil bombo na junških prsih. Besni zelenci so našli le razmesarjeno truplo in koščke papirja. Specialni vod se je boril ob sami poti in po zgledu hrabrega komandirja Slapšaka — Gajsta, domačina iz Šibenika, vztrajal v najhujšem peklu. Nihče se ni premaknil s položaja niti za ped, dokler ga ni uničil sovražni ostrostrelec. Vsi zadeti v čelo so obležali v nemi zvestobi okoli svojega zgledega komandirja. Le redki preživeli borci Kozjanskega odreda so zagreblili svoje tovariše na kraju borbe. Danes počiva nekaj njih že v svojem rojstnem kraju. Ostanke preostalih pa so člani Zveze borcev NOV iz Stor prenesli v skupni grob na razpotju pred vasjo Svetina in jim postavili lep spomenik. Na slemenih, kjer se je sredi marca 1945 odigrala krvava tragedija pa so postavili lepo spominsko obeležje in tam so 3. julija zjutraj odkrili obnovljen spomenik iz pohorskega granita. Po žalni svečanosti so obiskali še tri grobove borcev Bračičeve brigade, v enem leži z našimi borci tudi vojak Rdeče Armade, ki je prešel v vrste naših partizanov ob likvidaciji neke nemške postojanke pri Zidanem mostu. Ob 11. uri popoldne so položili vence še na skupen grob pred vasjo Svetina, nakar je bila proslava Dneva borca pred Vručevim domom na Javorniku. S te krasne razgledne točke so udeleženci proslave 25-letnice vstaje slovenskega naroda in vseh naših narodov lahko oživljali spomine s preživeli borci partizanskih enot in do-

mačini, ki so zvesto podpirali naše borce in aktiviste. S tega položaja je prelep razgled po celjski kotlini, ki bo še posebno ob občinskem prazniku Celja 20. julija svečano proslavljala obletnico začetka oboroženega upora proti okupatorju. Zlasti mladi ljudje bodo lahko še enkrat poslušali, kako so se borili naši zavedni ljudje proti nasilju in kako je treba spoštovati vse borce za svobodo, zlasti pa spomin na padle borce in žrtve fašističnega terorja, ki ne smejo biti nikoli pozabljeni.

Osrednja proslava je bila na Ponikvi, kjer so v veži osnovne šole odkrili spominsko ploščo padlim učiteljem. Krajevna organizacija je pripravila v sodelovanju z muzejem revolucije iz Celja razstavo zgodovinskih dokumentov. Posebno razstavo so pripravili tudi učenci osnovne šole s Ponikve. Zvečer so zbranim predvajali filmske odlomke o bojih med IV. in V. ofenzivo.

Na Planini se je praznovanje Dneva borca udeležilo veliko število nekdanjih borcev Kozjanskega odreda. Praznovanja so se udeležili tudi borci iz Sevnice, Krškega, s področja, od koder je odred regrutiral borce. Praznovanje je bilo na Planinskem gradu, udeležili pa so se ga poleg prebivalcev in družbenopolitičnih delavcev tudi delavci iz delovnega kolektiva šentjurskega Alposa. Posebne delegacije borcev so obdarovale pred praznikom matere in vdove padlih borcev.

V samem Sentjurju je krajevno združenje organiziralo partizansko srečanje, na okoliških hribovih pa so organizirali kresove, ob katerih so nekdanji borci obujali spomine na nekdanje borbe.

ZALEC

Osrednja proslava je bila v sklopu praznovanja občinskega praznika v Libojah. Člani združenja in predstavniki predvojaške vzgoje so uprizorili napad na nekdanjo bencinsko skladišče. Partizanskega srečanja v Libojah so se udeležile skupine predstavnikov iz vseh 15. krajevnih organizacij v občini. Po napadu so pripravili partizanski miting s kulturnim programom.

Tudi krajevna organizacija ZB na Gomilskem je pripravila večje praznovanje ob Dnevu borca. Poleg partizanskega srečanja so pripravili kulturni program, ki je navdušil udeležence.

Veliko število borcev in aktivistov se je v teh dneh po nekaj letih šele prvič videlo. Vsled tega je ob ubujanju spominov in v prisrčnem, tovariškem vzdušju minulo letošnje praznovanje Dneva borca. Ob tem sili v ospredje dejstvo, da vsakoletna praznovanja poleg množičnih manifestacij in tovariških srečanj ob samem Dnevu borca ali pa ob podobnih manifestacijah veliko krajevnih organizacij veže pirdredive in proslave na krajevne dogodke in praznike — kažejo, da je naša stvarstvo močno povezana na dogodke pred več kot dvestajimi leti, zato bi jih bilo treba še doledneje negovati, kajti tako bi jih ohranili poznejšim rodovom kot svetel vzgled.

PROF. VLADO NOVAK 50-LETNIK

melj novi pomembni kulturni instituciji. Neumorno je zbiral in dopolnjeval knjižni fundus in istočasno skrbel za vzgojo novega knjižničarskega strokovnega kadra. Od prvega dne njegove namestitve pa do danes se je vselej zavedal svoje odgovorne naloge in jo v vsej dolgi delovni dobi tudi izvrševal z velikim občutjem dolžnosti do družbe.

Kljub naraščanju problemov in dela, je še vedno našel čas, da je sodeloval kot javni družbeni delavec v nešteti družbenih organizacijah in pomožnih organih ljudske oblasti. Bil je večkrat član okrajnega in obč. sveta za prosveto in kulturo, član sekretariata raznih okrajnih in obč. forumov ljudske prosvete, član odborov in komisij sindikalnih organizacij, član družbenih organov v različnih kulturnih zavodih v Celju, sodeloval v republiških, okrajnih in občinskih uredniških odborih itd.

Se posebno dragocena pa je njegova strokovna pomoč pri razvijanju knjižničarstva. Kot inštruktor republiške komisije za knjižničarstvo je s svojimi strokovnimi predavanji ali individualnimi tobačenji na raznih seminarjih in tečajih visoko dvignil nivo knjižničarjev. Najboljši dokaz za njegovo nesebično prizadevanje v tej smeri je krepka tovariška vez z Mestno ljudsko knjižnico.

Ceprav je nagnjen predvsem k umirjenemu strokovnemu delu, se ni mogel odreči širšemu aktivnemu sodelovanju, prav zaradi svoje izredne skromnosti, delavnosti, širine pri reševanju celjske kulturne politike je bil na nedavnih volitvah izvoljen v zbor delovne skupnosti občinske skupščine Celje.

Zato mu ob tem jubileju iskreno čestitamo in želimo, da bi bila njegova nadaljnja življenjska pot še dolgo dolgo tako bogata in da bi njegova prizadevanja našla še večji razmah in svoje plačilo v čimprejšnji otvoritvi prostorov v novem poslopiju Studijske knjižnice!

M. Z.

Poln skrbi in načrtov je pred dnevi praznoval svojo petdesetletnico znani, dolgoletni kulturni delavec v Celju, upravnik studijske knjižnice, prof. Vlado Novak. Kdor pozna njegovo zavzeto delo na kulturnem področju v Celju, še posebno knjižničarskem, težko verjame, da je mimo njega steklo že 50 let in to kar dvajset v Celju.

Po filozofski diplomii na ljubljanski univerzi je najprej služboval kot asistent in knjižničar v Institutu za slovansko filologijo na univerzi, nato leto dni na II. ženski realni gimnaziji v Ljubljani, v maju 1945 pa je bil dodeljen propagandni komisiji IOOF v Ljubljani kot knjižničar in arhivar vse do časa, ko ni z dekretom Ministrstva za prosveto LRS meseca februarja 1946 prišel v Celje in prevzel dolžnosti upravnika novoustanovljene Studijske knjižnice.

Iz razmetane zapuščine okupatorja je začel sistematično zbirati gradivo in s tem postavil te-

Še o Debelem rtiču

Prejšnji teden smo zapisali, kako nujno potrebno je najti sredstva za polno zasedbo mladinskega naravnega zdravilišča Debeli rtič. Danes pa se nekaj besed o tem, kako bi organizacije Rdečega križa na terenu lahko pomagale k nadaljnjemu razvoju tega zdravilišča. Najprej je treba spremeniti odnose in gledanja na Debeli rtič. Dojeti je namreč treba, da je Debeli rtič zdravilišče, ki posluje vse leto in je zato treba pošiljati otroke na zdravljenje sistematično in enakomerno čez vse leto. V tem smislu pa bi morale organizacije Rdečega križa vplivati tudi na zdravstveno službo, na posamezne zdravnike in na samoupravne organe socialnega zavarovanja ter druge odločilne dejavnike, da bi čim

več bolnih otrok pošiljali na klimateško zdravljenje na Debeli rtič. Pomembno nalogo bodo organizacije opravile tudi, če bodo znale staršem dopovedati, da zdravljenje na Debelem rtiču ni koristno samo poleti in da je za nekatere bolezni celo mnogo ugodnejše zdravljenje pozimi. Prav tako naj bi se starši obenem zavedali, da bodo njihovi otroci med zdravljenjem deležni tudi rednega šolanja, saj deluje na Debelem rtiču popolna osemletna osnovna šola. V šoli, ki je sestavni del zdravljenja, so mali bolniki dosegli uspehe in doživeli preropenje. Zato so tudi kasneje med svojim rednim šolanjem povsem drugačni, dobro se učijo in napredujejo.

Organizacije Rdečega križa bi lahko prav mnogo pomagale tudi zdravstveni službi in šolam, ko iščejo in predlagajo otroke za zdravljenje. S tem bi vsekakor veliko pripomogle k preprečevanju še hujših obolenj. Se posebno pa bi organizacije lahko pomagale zdraviliškimi strokovnim službam, ko zbirajo o bolnikih najrazličnejše podatke, ki so za ustrezno zdravljenje nadvse važni. Debeli rtič, zgrajen po zaslugi aktivistov in organizacij Rdečega križa, ki so pri zbiranju sredstev znale pritegniti najširšo slovensko javnost, postaja sedaj njihova stalna skrb, ki prehaja v določnost in pravico, da bdijo nad njegovo rastjo in pomagajo uresničevati namen, za katerega so zdravilišče zgradile.

Pri nas ni bilo Turkov, nepismenost pa ostaja: Polpismeni komercialisti

(Nadaljevanje s 1. strani)

O vprašanju strokovnosti naših kadrov razpravljamo in smo razpravljali. In ko danes znova razpravljamo, da se kljub tolikim razpravam, priporočilom in dejanskim potrebam stanje v bistvu ni dosti spremenilo. Kajti še vedno imamo direktorje s komaj dokončano osnovno šolo (vendar z bogato prakso), računovodje z nekakšnimi tečaji in komercialiste z administrativno šolo.

To dejstvo je vodilo nekatere občinske sindikalne svete, da so preko sindikalne organizacije ugriznili v trd oreh — v strokovnost naših strokovnjakov oziroma vseh zaposlenih. Pred nedavnim je bil plenum občinskega sindikalnega sveta v Zalcu. Ne za to, ker bi razmere v žalski občini odstopale od republiških, pač pa, ker so se po enem letu, kar izvajamo gospodarsko reformo, izkristalizirale določene anomalije ob vprašanju strokovnosti in zaposlovanja na sploh.

Upravičenost plenuma vidimo že po nekaterih splošnih podatkih, ki sicer niso najnovejši, vendar toliko sveži, da ustrezajo dejanskemu stanju. Zalska občina je bila vse do nedavna po številu šolske mladine in zaposlenih daleč med slovenskimi občinami. Lani se je to število občutno zmanjšalo, letos lahko trdimo, da je porazno, kajti vzrok za to ni v sredstvih, temveč nekeje druge...

Letos je končalo šolanje 52 študentov na srednjih, višjih in visokih šolah. Od teh jih bodo na pod-

ročju občine zaposlili le 39. To niti ne bi bilo tako porazno, če ne bi bilo med podjetji, ki so stipendirala, zaposlila pa ne bodo, tudi taka, ki nimajo zaposlenega niti enega z visoko izobrazbo! In če spregledamo ta podatek, pa primerjamo kvalifikacijsko strukturo samo vodilnih uslužbencev, ne moremo mimo dejstva, da je letos ostalo v občini 58 milijonov starih din namenjeno za stipendiranje — neizkoriščenih. To tembolj, ker vemo, da v občini od 44 direktorjev 23 nima ustrezne kvalifikacije, da imata le dva vodja komercialne službe ustrezno kvalifikacijo, od vseh sekretarjev le četrtnina, od računovodij pa še to ne!

Poleg tega v praksi zaposlovanja v delovnih organizacijah, mogoče tudi zaradi takšne in podobne strukture, obešajo reformi dve plati: eno, ki je uzakonjena in drugo, ki bi naj bila pod tako imenovano nočranjo

rezervo. Pod tem namreč nekateri pojmujejo upravičeno in neupravičeno odpuščanje zaposlenih. Vse pogosteje se namreč dogaja, da zaposlenemu ponude delovno knjižico kot znamenje notranje rezerve. Zato je tudi iz dneva v dan več sporov, ki se po navadi končajo v prid odpuščenemu...

In tako trdimo, da nimamo ustreznih kadrov, kljub temu pa strokovnjakov ne zaposlujeemo, fonde za stipendije ne izkoriščamo, otroci po osnovni šoli ostajajo doma itd. Nekaj drži in na to pozabljamo: časi, ko smo za strojem po silni razmer šolali ljudi, so mimo, poleg tega se zdi, da je šest razredov osnovne šole v Sloveniji toliko kot analfabetični tečaj. Pred tem dejstvom ne kaže preveč zapirati oči, kajti s takšno »politiko« se ne bomo mogli uspešno vključiti v mednarodno delitev dela.

J. Sever

RAZPISNA KOMISIJA ZAVODA ZA INFORMATIVNO SLUŽBO CELJE
razpisuje
prsto delovno mesto
DIREKTORJA IN GLAVNEGA UREDNIKA ZAVODA
Pogoj: Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še posebne pogoje:
Visoka šola za politične vede — katedra za novinarstvo ali visoka šolska izobrazba in 10 let prakse v novinarstvu.
Rok za prijavo na razpisano delovno mesto je 15 dni. Prijave pošljite na naslov:
ZAVOD ZA INFORMATIVNO SLUŽBO CELJE — razpisna komisija, Celje, Gledališka ul. 2.

V TEH DNEH SE JE PRICELA ŽETEV (PONEKOD TUDI ŽE KONČALA). KOT KAZE, JE BILO VREME KMETOVALCEM NAKLONJENO, PA TUDI SICER JE KLASJE OBILNO OBRODILLO.

V TEKSTILNI TOVARNI PREBOLD PRIMANJKUJE SUROVIN Z NAJBOLJŠO VOLJO

DANASNJA DELITEV POVZROCA POVEČEVANJE STROSKOV

V preboldski tekstilni tovarni so se že lani dobro pripravili za letošnje proizvodnje in so s povečanim izvozom poskrbeli za zadostne devize, ki bi si z njimi zagotovili potrebne surovine in reprodukcijski material. Ta pripravljenost se tudi kaže v dosedanjih realiziranih kumulativni 154 %.

Toda vse to jim ne koristi dosti, kajti sedanja tehnika delitvenega sistema ni izpeljana. Vedno znova se pojavljajo težave z realizacijo uvoza surovin, kar se razumljivo močno pozna v surovinskih bazi in v rednem poslovanju. Zaradi neustreznega dodeljevanja deviz in zaradi neprimernih zalog surovin, saj teh ne morejo nabaviti niti količinsko zadosti, niti kakovostno ustreznih, se kažejo tudi proizvodne težave.

Zakasnelo dodeljevanje deviz in nujnost, da nabavijo surovine, ki so trenutno razpoložljive, jih silijo tudi v posledičnost, da morajo spremeniti in menjavati proizvodni proces, kar zavira redno proizvodnjo in povečuje proizvodne stroške. Tako ni nič presenetljivega, da so planske obveznosti izpolnili le 98 %, kajti ta dosežek je v takih okoliščinah še vedno zelo velik uspeh.

Kljub temu si v delovni organizaciji prizadevajo, da bi iz razpoložljivih surovin izdelali asortiment, ki ga terja vedno bolj zahtevno domače in tuje tržišče. V prizadevanjih tudi uspevajo, saj nimajo problemov s prodajo svojih izdelkov. Tudi kot izvozniki so se uveljavili in to predvsem na tržišču s konvertibilnimi valutami. Predvsem prodajajo v Nemčijo, Italijo, Holandijo, Irak in Grčijo. Četudi so zaradi surovinskega pomanjkanja prisiljeni, da v prvi vrsti skrbijo za pogodbeno vezan izvoz, tudi na domače tržišče ne pozabljajo, ki sprejema preboldske izdelke z velikim zadovoljstvom.

Delovna organizacija ne skrbi samo za zadovoljstvo v kolektivu, temveč se po možnostih uveljavlja tudi kot mobilizator družbenega življenja in inicijator komunalne ureditve v kraju. Poleg tega gradijo letos dva stolpca — skupaj štirideset stanovanj, hkrati pa dokončujejo 22 individualnih hišic, kjer nastopa podjetje kot sofinancer. Četudi se je gradnja individualnih hišic močno uveljavila, nameravajo tudi v prihodnje graditi še blokovske zgradbe.

DVAJSET LET POZNEJE

(Zapiski ob srečanju Kajuhovcev)

Čvrsto smo si segali v roke in se ogledovali. Vsakemu je bilo hudo nerodno, da bi priznal, češ povej mi, kdo si, zgrešil sem te. Naenkrat se je med nami pojavil možak, skoraj orjak. Vsakemu se je skrivnostno nasmehnil in mu znikastil roko. Naposled nam je le pomogel čez zadrego:

— Če mi verjamete ali ne, jaz sem Podbregarjev Stane, vodonosec iz tretje čete.

Takle silak naj bi bil tisti štirinajstletni fantič? Res je bil, moral smo mu verjeti. Sedemkrat je bil v mladinski delovni brigadi, zrastle je v brigadah, zaslužil si je udarniški znak, danes pa je direktor rudnika Cazin v Bosni.

Takšni so bili prvi trenutki in prizori ob srečanju »Kajuhovcev«, ki smo se po dvajsetih letih vendarle zbrali. Zal ne vsi, kar bi bilo mnogo lepše, še bolj veselo in slovesno. Od štirih čet so bili najštevilnejši brigadirji celjske in revirske čete, zgor-njesavinjsko-šaleško ter konjiško četo pa so zastopali le posamezniki. Mar nas je življenje tako močno razpršilo po svetu?

Trikratni »horuk« je odmeval pod oboki gostišča na Gori Oljki, ko je nekdanji komandant Stane Brglez pozdravil brigadirke in brigadirje, se je spomnil nekaterih dogodkov iz leta 1946, ki niso nepozabni samo zato, ker smo med prvimi posegli v bitko pri izgradnji porušene in zaostale domovine, temveč tudi zato, ker so bili to najlepši trenutki naše mladosti...

grafij, ki jih je prinesla s seboj »Kajuhovcev«. Srečko Cobil je v brigadah prebil 16 mesecev, Stane Podbregar, kot smo že omenili je bil v sedmih brigadah, Lojze Borinc je vihtel kramp 11 mesecev, štirikratna udarnica Melita Jezernik je bila brigadirka šestkrat, vodja »vražje knapovske četvorke« Biderman štirikrat, prav tako Rudolf Skok. Če bi vse naštevati, bi moral omeniti vsaj pol brigadir in brigadirjev. Naša majhna anketa pa je tudi namig na manj razveseljivo reč. Veliko teh udarnikov, ki so bili nekajkrat v brigadi, ki jih dela ni strah, niti sram, pozneje v življenju niso napredovali. Brigadir, ki ga po njegovi želji ne bom imenoval, je rekel:

— Meni ni bilo treba reči — pojdi. Toda vsakokrat, ko sem se vrnil

Majhna anketa, ki smo jo improvizirali, marsikaj pove. Pove na primer, da nobena celjska brigada v petih letih po 1946 letu ni bila brez

v podjetje, sem bil za stopničko na slabšem.

Nismo se srečali zaradi tega, da bi se bili pritoževali. Povsod pač ni tovarništva kot je bilo v brigadi. Usoda je včasih kruta. Ena takšnih usod je doletela komandirja čete Evgena Kruleja. Stisnilo nas je, ko je stopil med nas: Pred leti ga je v

smo si imeli povedati, tudi o otrocih, ki rastejo v mladenke in mladeniče, kakršni smo bili pred dvajsetimi leti tudi mi. Se se bomo srečali, pogosteje in številneje. Kolektivna doživljaja je mogoče podoživljati dovolj krepko le družno — ne sami s seboj. To toliko bolj drži za kolektiv tudi dvajset let pozneje. J. Kr.

Pesem, smeh in nepretrgana veriga spominov. Vsega tega so prinesli s seboj največ revirci iz Trbovelj in Hrastnika, ki so iz svojega kota trosili med udeležence srečanja največ živahnosti.

Pred dvajsetimi leti deklič in fant je, danes žene in možje. Pred dvajsetimi leti »upor« zaradi striženja na »balini«, danes sivi zalisci in grozeče pleše... A kaj zato? Srca so še vedno mlada.

velenjskem rudniku zasulo in mu zmečkalo nogo...

Se pozno v noč je odmevala brigadirka pesem na Gori Oljki. Zvonko je prebiral strune in improviziral duhovite tekste ne samo na brigadirsko življenje, tudi na današnje razmere, na atomsko dobo. Toliko

LIBOJE MED NARODNO OSVOBODILNO VOJNO

NADALJEVANJE IN KONEC

V napornem maršu in globokem snegu do pasu se bataljon približe na Cret. Borci so se zavedali, da Nemci sedaj ne bodo držali rok križem. Približuje se bitka iz oči v oči — ognjeni krst bataljona. Nemci pošljejo na Dobrovlje bataljon vojske, okrog 300 mož. Ob drugi uri popoldne udari zaseda po nemški predhodnici, jo potolče, nato pa se umakne v taborišče. Bataljon organizirano zasede položaje, vodstvo bitke pa prevzame Jože Letonja in komandir pohorske čete, znamenit španski borec, učitelj iz Ruš — Miha Pintar-Toledo. Kot črne prikazni se bližajo Nemci položajem bataljona korak za korakom. Na dobrih 250 metrov se približajo, ko pade komanda: »Ogenj!«. Ogenj jih približe na tla, iznenadeni so, ključje ranjenci na pomoč in umikajo se. Prvič vidijo borci bataljona, da tudi Svabi bežijo. Nemci uredijo svoje vrste in jurišajo, toda nič dalj kot kakih 250 metrov. V tem popoldnevu jurišajo še dvakrat, toda brez uspeha. V bataljonu raste morala nad tako sijajno zmago. Med borbo je bila izrečena obsodba izdajalcem, noč pa je skrila bataljon in naslednje jutro zaspijo vsi zmučeni v Crnem vrhu nad Taborom pri nekem kmetu. Bataljon ni imel ne ranjenih ne mrtvih, Svabi pa so izgubili okrog 30 ljudi, vsaj enkrat toliko pa so imeli ranjencev. Naslednje jutro so bataljon sprejeli pod streho kmetije iz Griž: Novak, Naprudnik in Kajtna, ki je bil tudi rudar.

Sledi dva dni počitka, nato pa znameniti brežiški pohod. 1. novembra se točje bataljon z Nemci pri Sv. Hemi pri Slivnici. Padejo takrat znani komunisti Peter Sprajc st., Angel Besednjak iz pohorske čete in še dva borca revirske čete. V globokem snegu se prebije bataljon do Bohorja in ker ne kaže, da bi se prebili na Bizeljsko, da Stane komanda za povratek proti Savinjski dolini. Iz hajke v hajko se prebija

in končno po desetdnevem maršu prispe zopet v Griže ves premražen in izmučen k že znanim kmetom. Pozimi 41/42 se razformira v manjši skupine.

Kmetije in delavci zabukovskega in libojskega okoliša skrbijo za hrano in druge potrebne stvari. Politično delo se je v letu 1941 izredno razmahnilo, toda nekaj izdajstev je zrušilo vse delo. Na desetine domačinov je zaprtih v celjskih zaporih, padajo prvi talci, nasilno izseljevanje ljudi v Hrvaško, Srbijo in nemška taborišča redčijo vrste zavednih ljudi. Toda zavest ni padla in pomlad 42 požene nove kralje in da nove borce. Aprila ponovno formirajo bataljon, ki šteje že preko 100 borcev. Formirajo nove čete, med njimi tudi znano Velikovo četo, ki je bila na področju Goznika, Liboj in Rečice ter Zabukovice. V partizane pridejo bratje Hrovatinovi, Glačner, Franc Godler, Matija Mirnik, Kopriva, Ivan Vauhner in še nekateri. Toda že junija pade na Sv. Gori ob Savi Jakob Hrovatin. V tem času pade oborožena postojanka v Ljubnem — 19. maja vodijo hude borbe na Cemsenu, Moravčah, Gori Oljki itd. Partizanske vrste se dopolnjujejo z novimi borci in septembra pripelje Stane Rozman na Stajersko še nove bataljone, t. j. sestav II. grupe odredov. Stajerski bataljon se že tudi imenuje po padlem revolucionarju Slavku Šlandru tudi Šlandrov bataljon, tu imamo Simonov bataljon, Pohorski legendarni bataljon, ki v težki, neenakopravni borbi pade januarja 43 v celoti, nadalje I. kozjanski bataljon, Kamniško-zasavski in še nekaj četec.

Novembra 1942 pade v bitki na Dobrovljah Nemcem živ v roke Hrovatin »Ceto« in še več drugih borcev. Septembra pa je padel v Zgornji Savinjski dolini komandir I. Savinjske čete Jože Letonja kot sekretar okrožnega komiteja partije.

Skrb za borce in politične aktiviste na terenu je vedno večja. Vsi kmetje Zagrebena od Brecljna do

Dikca in pod Kotečnikom do Huškarjev, pa na drugi strani Goznika, Mrzlice, Migojnic in Griž še naprej nudijo kar pač premorejo. Posebno po hribih je še lažje, tu je kdaj pa kdaj tudi toplo ognjišče. Prav je, da se spomnimo pomembne akcije v Libojah spomladi 43. leta, ko skupina borcev obkoli rudnik Sonnenberg in odnese okrog 2000 škatlje norveških sardin, vso plačo in živilske karte. Uniči tudi strojne naprave pri šahtu. Libojčani niso bili zaradi tega prav nič jezni, še pomagali so. Svabi pa so rudarjem nadoknadili vse, kar so partizani odnesli.

Okupator se je nad svojci maščeval s tem, da so družine Nemci zapirali in odganjali v nemška taborišča. Tako so po zaslugi izdajalcev Brlečiča in Stefana Kaša odpeljali v nemško taborišče družine Hrovatin in Blaznik. Izdajalci so še v tem letu prejeli zaslužen kaznen. Omeniti je enega najboljših aktivistov OF Jožeta Brvarja-Primoža, tudi ta je tik pred Novim letom podlegel strahovitemu mučenju v celjskem Starem piskru.

Mnogo je bilo še raznih akcij, ki se jih ne da v kratkem naštetih, toda tudi leto 1943 je minevalo v borbi in intenzivnem političnem delu v upanju na skorajšnji osvoboditev. Spomladi dajo Libojčani zopet nove borce. To so Mančič Gote-Iskra, Franc Rebersak, Marija in Ivan Zupanc-Petruška, Nestl Kadilnik, Karol Vitrih in drugi.

Po kapitulaciji Italije so se vključili v delo OF še tisti mlačeži, ki so do nedavna verjeli, da so Nemci nepremagljivi.

Spomladi leta 1944 skupina borcev sredi belega dne likvidira nadutega direktorja keramične tovarne Obersta Filingerja. Kmalu po tem dogodku, ko so bile Liboje že tako rekoč osvobojene, so libojski partizani prisilili nekoga šoferja, da je zapeljal ves tovor pri kmetih nabrane mleka na dvorišče keramične, kjer so ga razdelili med delavce.

Skupina borcev libojskega terena in grupa Vosovcev so želeli juni-

ja 1944 napasti žandarmerijo v Petrovčah. Počitek so si priskrbeli v Smreču nad keramično do noči, toda neka Libojčanka je telefonsko obvestila orožnike v Petrovčah, ti pa so prosili za pomoč še zabukovske žandarje. Prišlo je do skupnega napada na nič hudega sluteče partizane. V borbi je bil težko ranjen Trboveljčan Eric Termole-Ziko, katerega pa je prevzela v vso oskrbo in nego Hojnikova hiša.

V juliju 1944 se pojavi v Libojah letuča patrolja VDV pod vodstvom Jožeta Stoka-Korotana. V tej patrolji so bili tudi znani borci domačini, kot Vili Rebešek, Golavšek in Karel Zvenk ter več Trboveljčanov. Izvedli so nekaj zelo drznih akcij. Napad na policijsko postojanko v Košnici je pripravil Franc Oset. V kratki in junaški borbi so z jurišem uničili postojanko. Pobrali so orožje, postojanko pa zažgali.

Likvidirali so kmalu zatem transformatorsko postajo v Podlogu, likvidirali posadko in zaplenili veliko orožja in municije. Po vsaki akciji so se vračali v Liboje, kjer so jih domačini z navdušenjem sprejeli. 20. julija napadejo Keramično tovarno. Hoteli so se dokopati do denarja. Pomagala jim je uslužbenka Ladka. Ker niso dobili blagajnika, so enostavno prežgali železno blagajno z varilnim aparatom. Uspeh je bil popoln. Odnesli so 150.000 RM, Korotan se je še po telefonu povezal s celjskimi gestapovci in jih pošeno ozmerjal.

V Libojah v letu 1944 ni bilo več nemške postojanke. V hudi hajki, ki so jo uprizorili Nemci v jeseni 1944, sta padla pri kmetu »Jozlu« Breclnu Karel Kolar in Matija Potočnik. V tem letu je znan kot dober borec in obveščevalec domačin Meconi, ki je nekajkrat krepko potegnil Svabe in jim tudi izpred nosa odnesel ranjenega partizana Markoviča od Slamnika do Smohorja. V prostorih današnjega doma Svobode so imeli takrat Nemci okrog 1000 litrov bencina, po katerega so prišli neko popoldne. Mlad kurirček Vili Pobrežnik je to zvedel in hitro obvestil partizansko patroljo. Ta se je prikradla na Skobernetov hrib, ko so Nemci imeli že skoro naloženo. Nemški mitraljezec jih je opazil in vžgal po partizanih, toda le kratek rafal, nakar je že dobil kroglo v glavo iz Drobčeve puške. Bencin pa so uspeli odpeljati. Borec Cibi pa jim je nato z njihovim mitraljezom še podkuril. Tik pred osvoboditvijo je dala življenje za svojega sina Klepova mama. Pri Reze-sovih so prenočevali partizani. Ko je zagledala partizane, je hotela s pretvezo, da gre po mleko, partiza-

ne obvestiti. Svabi so ugotovili nje-ne namero in padli so smrtonosni strelji ter tako ubili mater-partizana, niso pa uspeli pobiti ali pa ujeti borcev, ki so počivali; z borbo so se umaknili v bližnji hrib Kamčič.

To je nanizanih nekaj partizanskih epizod-borbenih doživetij naših pogumnih ljudi iz libojskega in zabukovskega revirja. Dalo bi se še marsikaj napisati, napisati bi bilo potrebno na desetine imen dobrih mamic in očetov ter neustrašnih mladincev, toda saj smo še žive priče in se bomo teh ljudi vedno s spoštovanjem spominjali. Danes živijo tudi Liboje novo življenje.

Ivo

Videti se pravi bolje razumeti...

POSVETOVANJE PREDSEDNIKOV KRAJEVNIH ORGANIZACIJ SZDL IZ KONJSKE OBČINE MED HOJO IN OGLEDI

Predsedniki in nekateri odborniki krajevnih organizacij SZDL v konjski občini so že pred meseci obiskali nekatera industrijska podjetja v občini in se tako na kraju dogajanja seznanili s problemi in uspehi industrije.

Podobno obliko so izbrali tudi tokrat, ko je bilo na dnevnem redu posvetovanje kmetijstva. Šli so iz zaprtih prostorov in si ogledali potek obnove sadovnjakov in vinogradov v Skalcah ter živinorejski obrat na Goliču. Tako so imeli promet posvetovanja neposredno pred očmi, hkrati pa tudi proizvajalce, s katerimi so se lahko iz oči v oči pogovorili. Podoba o razmerah, uspehih, težavah in še marsičem je na tak način veliko bolj pristna, na noben način pa ne more biti izkrivljena.

Občinski odbor SZDL namerava tudi v bodoče uporabljati takšno obliko za posvetovanja in nekatere seje.

V. L.

TEČAJI V SEVNICI

Konfekcija LISCA bo zaposlila večje število delavk v svojem podjetju. Zato bo s 15. 8. pričela s 6 mesečnim tečajem za šivilje — konfekcionarke.

Delavska univerza Sevnica bo priredila v začetku julija 25-urni tečaj higijene, ki je namenjen vsem tistim, ki imajo opraviti z živilsko stroko. V tečaj se je prijavilo precej interesentov. Tečajniki, ki bodo uspešno opravili končne izpite, bodo prejeli potrjena kot dokaz strokovnosti.

A. LAVRENCIČ NAGRAJEN

Na biennialu Plavi salon v Zadru, ki so ga odprli 1. julija in na katerem vsako drugo leto razstavljajo jugoslovanski slikarji svoja dela, ki jih inspirira morje in življenje našega človeka ob jadranski obali, sta sodelovala tudi celjska akademsko slikarja DARINKA PAVLETIČ-LORENČAKOVA in AVGUST LAVRENCIČ.

Zirija je dodelila A. Lavrenciču tretjo nagrado v znesku 150.000 SD za akvarel »MORJE«. Na biennialu sodeluje okrog devetdeset jugoslovanskih slikarjev.

OB OBLETNICI SMRTI Dr. Ervin Mejak FRANJA MALGAJA

Jeseni 1919. leta so pustili sorodniki izkopati njegovo truplo v Guštanju in prepeljati na domače pokopališče v Sentjurju, kjer je bil 26. oktobra ob množični udeležbi slovenske javnosti slovesen pogreb in isti dan odkrita junaku na njegovi rojstni hiši v vasi Hruševac spominska plošča.

Leta 1924 so Francu Malgaju odkrili lep spomenik blizu onega mesta, kjer je padel.

Spomenik pa je nosil verze Maistra—Vojanova: »O bratje, jaz ne spim, le čakam čas in čakam Vas, da gremo skupaj čez St. Vid med brate našo Zilo pit!«

Na tem mestu naj povem, da smo v naši ofenzivi od 28. maja 1919 pa do 6. junija 1919 zopet zasedli Slovensko Koroško, od katere pa nam je po nesrečnem plebiscitu jeseni 1920 in po sklenitvi mirovne pogodbe z Avstrijo pripadla le Mežiška dolina. Še te ne bi bili dobili, če bi ne bilo generala Maistra in Franja Malgaja!

Ni dvoma, da sta najdragocenejši žrtvi, ki smo jih Slovenci v koroških bojih utrpeli, komaj 24-letna Franjo Malgaj in Srečko Puncer, moža, kakršnih si je Jugoslavija v svojem prvem nastanku in nadaljnjem razvoju je mogla želeti. Oba sta izhajala iz predvojne mlade celjske dijaške generacije, ki se je ravno v zadnjih letih pred svetovno vojno prerajala in se po zgledu Ljubljane poglobljala v revolucionarno jugoslovanstvo.

V Celju, kjer je študiral gimnazijo nepozabni Malgaj, imamo v njegov spomin samo Malgajevo ulico. Mislim, da je to premalo. Najmanj, kar bi želeli in kar smo njegovemu spominu dolžni, bi bil spomenik, in to pred gimnazijo, ki bi spominjal vsako dijaško generacijo na tega velikega junaka in našo dijaško mladino vzgajala v domoljubnem smislu za junaške podvige.

M. N.

Drago Meze:

Gornja Savinjska dolina

»Gornja Savinjska dolina (GSD)« z edinstvenimi lepotami svojih alpskih dolin (Matkov in Robanov kot, Logarska dolina in dr.) ne privablja samo znanstvenike — preučevalce njenih prelepih, Proučevalce tujega rodu so že na prehodu v dvajseto stoletje z uspehom zamenjali domači; izraz tega mladostnega pol leta slovenskih razumnikov je klasično delo prof. Ferdinanda Seidla »Kamniške ali Savinjske Alpe« (Lj. 1907 in 1908), ki na poljudnoznanstveni način očrtuje geološko preteklost tega ozemlja. V letošnji pomladi pa je Slovenska akademija znanosti in umetnosti izdala v samostojni knjigi študijo dr. Draga Meze: »GORNJA SAVINJSKA DOLINA. Nova dognanja o geomorfološkem razvoju pokrajine.« (Lj. 1966).

Obsežno delo, ki obsega 200 strani, je plod več kot petletnega preučevanja GSD. Dr. D. Meze, ki je danes morda res najboljši poznavalec razmer in problematike te pokrajine, je v času svojega študijskega dela pretaknil vsak njen kotic, ko je zbiral osnovno gradivo za graditev in potrditev temeljnih tez o preoblikovanju davne, nam še tako malo znane podobe pokrajine v današnjo. Ko prelistavamo Mezetovo knjigo in prebiramo njegova spoznanja in dognanja, se v mislih pridružujemo raziskovalnemu delu, ko je s kladivom, busolo in višinomrom in z drugo »ropotijo« v roki obiskoval polja in bregove rek in potokov, hribovske strmine in ravnice; z njim se plazimo skozi gosto zaraslo ruševje na gorske trate, pa spet se zaustavljamo na prodiščih in v hudourniških grapah, kjer merimo in nabiramo kamenje, prod in pesek. Vse to je osnovno gradivo, to so neizpisani dokumenti preteklosti in sedanosti. Melišča in prodišča, prod in pesek in glina nam z dr. Mezetovimi oživitvami (besedami) spregovorijo o svojem pisanem in bogatem ter za današnji pokrajinski videz nadvse pomembni preteklosti. Od Okrešlja in Olševe, Dleskoveške planote in Raduhe, od Mine do Golt in Dobrovelj pa vse tja do Ponikve (pri Zalcu) in še dlje proti vzhodu segajo nebledljivi znaki vzajemno-sklenjenega, a vendar tako samosvojega razvoja naravnih slikovitosti v GSD.

Ko nas tudi v tem letošnjem vročem poletju privabljata svezina in tišina posameznih predelov GSD vse tja do osrčja prepadnega ostenja Savinjskih Alp, si skoraj ne znamo predstavljati in ne verjamemo radi, da je bil tudi ta svet pred več stotisoč leti (kaj šele pred milijoni leti) še tako pust in neobljuden. Prikličemo si v spomin Mezetova dognanja, ki nam tudi rišejo podobo GSD v času ledene dobe. Veliki ledeniki so zapolnjevali vse iz osrč-

no, oblikovitost. Od vsega skupaj pa je v nemajhni meri kar neposredno še odvisna človekova dejavnost, ki je še danes kar v največjem obsegu posvečena obdelovanju zemlje. In ko potujemo ob Savinji navzgor, občudujemo njene brzice in tolmune; velike skale ledeniškega izvora v potokih pa soteske dajejo vsej GSD čaravno divjino. Kdo se ne zaustavi v Logarski dolini in ne strmi v prepadne strmi obkrožajočih snežnikov? Samo streljaj od poti že mo-

Pogled z mosta čez Savinjo na Solčavo

ja Savinjskih Alp pritekajoče dolinice; z ledom ali vsaj s snežišči so bila pokrita skoraj vsa pobočja pod vrhovi okrog in okrog GSD (izjema gorska pobočja so bila gola; niso jih preraščali gozdovi, ki so segali samo do nadmorske višine 600 do 700 m. Toda že proti koncu ledene dobe se je tudi na tem ozemlju pojavil paleolitski človek, katerega do-movanje je pred več kot 30. leti odkril prof. dr. Brodar v Potočki zijalki pod Olševo (1700 m). Takšne so osnovne poteze GSD v davni preteklosti. V današnji pokrajini pa iščemo sledove njene preteklosti, da bi mogli prav z njimi izpričati resnico njenega razvoja.

Dr. D. Meze nam v knjigi »Gornja Savinjska dolina« podaja znanstveno resnico o razvoju površja te pokrajine. Z veliko potrpežljivostjo in ljubeznijo do te zemlje je se poglobljal v starost in strukturo kamnin, ki so mnogokrat osnovnega pomena za takšno ali drugačno relief-

remo opazovati za človeka uničujoče delo hudourniško razbesnelega Kotovca v nezavarovanem Logu, kjer s prodom zasiplje gozd in pašnik. Kdo ne bo strmel in občudoval pogum pa tudi že usihajočo življenjsko samotnih hribovskih kmetij? Ali pa smo se kdaj določneje vprašali o prirodnih pogojih, ki jim dajejo življenjsko moč? Ravnice, debelina prepereline, izviri vode, prisojnost in zavetje in še drugi dejavniki v sklopu naravnega okolja, ki so našli odgovarjajoče mesto v Mezetovi knjigi, že skozi stoletje omogočajo človekov obstanek po hribovskih saminah.

Prebiranje in razmišljanje o vsebini knjige naj nas osvešča v razumejšem prizadevanju reševanja celotnostne problematike GSD. Zato je lahko posredno tudi napotilo za približanje in odkritje tega bisera slovenskega alpskega sveta domačemu ali tujemu ljubitelju naravnih čudes.

KAZNIVA DEJANJA V PORASTU

POSEBEN PROBLEM JE ROGASKA SLATINA — V SMARSKI OBCINI MLADINSKI KRIMINAL NE PREDSTAVLJA POSEBNEGA DRUŽBENEGA PROBLEMA

V šmarski občini je število kaznivih dejanj v primerjavi z drugimi občinami celjskega sodnega okrožja dokaj visoko. Kazniva dejanja zoper življenje in telo zavzemajo precejšen delež celotne kriminalitete. Tovrstna kazniva dejanja iz leta v leto naraščajo. Ker so ta kazniva

dejanja čisto storjena v javnosti, je razumljiva reakcija občanov, kar je prišlo še posebej do izraza na področju Rogaske Slatine. Kazniva dejanja v tem kraju zahtevajo posebno obravnavo, predvsem v interesu zdraviliške in turistične dejavnosti.

V lanskem letu je sodišče obravnavalo 103 kazenske zadeve s področja kaznivih dejanj zoper življenje in telo, kar je za blizu 5 odstotkov več kot v letu 1964. Iz podatkov je razvidno, da je težjih kaznivih dejanj manj, razen hudih telesnih poškodb, ki jih je bilo 15. Podatki tudi povedo, da je med storilci in tudi obsojenci največ poročenih moških v starosti od 40 do 50 let. Največ obsojencev je delavcev, zaposlenih v industriji, gradbeništvu in prometu.

Najpogostejši vzrok za kazniva dejanja je sovraštvo, ki izvira iz raznih obdolžitev ali žalitev, iz sporov zavoljo zemlje in zaradi voženj po tujih zemljiščih. Posebno vlogo ima pri tem alkohol, saj je botroval skoraj polovici kaznivih dejanj.

Največ kaznivih dejanj je bilo storjenih na območju Rogaske Slatine, kar 63 odstotkov. 31 odstotkov odpade na šmarsko področje, na Kozjansko pa le neznaten del.

Kar zadeva Rogaske Slatino, tudi ugotavljajo, da postaja mlilice v tem kraju niti po kadrovski zasedbi niti po tehnični opremljenosti ni kos svoji nalogi. Slatinsko področje je gospodarsko najbolj razvito, v letnih mesecih pa je še posebej razgibano, saj se tod nabere večje število turistov. Še pomembnejše za preprečevanje kaznivih dejanj pa je delo družbeno-političnih organizacij. Poleg poravnalnih svetov in sodišč ima prav družbena obsodba kaznivih dejanj znatno moč. Pomembne pa so tudi naloge kulturno-prosvetnih in drugih organizacij, katerih smotri so razvijanje etičnih vrednot.

Medvedjo uslugo pri preprečevanju kaznivih dejanj — po mnenju sveta za notranjo politiko pri občinski skupščini — opravljajo gostinci, ki vinjenim osebam točijo pijače brez kakršnihkoli omejitev.

Mladinski kriminal na območju šmarske občine ne pomeni posebnega družbenega problema. Število mladoletnih storilcev sicer vsako leto narašča in je bilo v letu 1964 v postopku 15 mladoletnikov, lani 33, v prvih petih mesecih letošnjega leta pa 20. Mladoletniki storijo največ kaznivih dejanj zoper zasebno in družbeno premoženje. 64 odstotkov vseh kaznivih dejanj so tatvine.

KAP

ŽRTVE PROMETA

PO ZRAKU V POTOK BREZ VODE

Voznik motornega kolesa CE 10-296 Alojz Imenšek je vozil iz Petrovc proti Liboju in imel na zadnjem sedelu sopotnika Ivana Zeme. Voznja je bila precej hitra. Ko je pripeljal do Kasas na nepregledni levi ovinek, ga je zaradi prevelike hitrosti zaneslo s ceste v leseno vrtno ograjo. Od tu ga je z motorjem vrglo šest metrov po zraku, pred tem pa je podrl pet metrov ograje. Nato se je zaletel v drevo in pristal v 2 metra globokem potoku brez vode. Zeme je takoj padel z motorja in dobil lažje telesne poškodbe, medtem ko je bil voznik Imenšek težje poškodovan. Na motornem kolesu je škoda za približno 2.000 N-dinarjev.

IZSILJEVAL PREDNOST

Proti Velenju je po desni strani ceste vozila skupina kolesarjev med njimi tudi Srečo Doler iz Dobrne. V naselju Vinska gora je s strani ceste pripeljal motorist Brančo Vodovšek in v križišču izsiljeval prednost. Doler je zato zapeljal na levo stran ceste, ko je pripeljal nasproti z osebnim avtomobilom Marjan Vavčič iz Velenja in zatopil kolesarja močno zavrl. Zato ga je preko strehe vrglo v občestni jarek. Škoda so ocenili na 5.000 N-dinarjev. Motorist ni počakal na kraju nesreče.

POGLED NA URO

Proti Sošanju je vozil s tovornjakom CE 88-70 Julij Čučej, ko mu je pripeljal nasproti mopedist Miha Vovk in pred srečanjem pogledal na ročno uro ter pri tem zapeljal na levo stran ceste in trčil v že stoječi tovornjak. V nezavestnem stanju so mopedista odpeljali v celjsko bolnišnico, škoda pa so ocenili na 1.800 N-dinarjev.

VOZNIKA VRGLO IZ AVTOMOBILA

Z osebnim avtomobilom CE 110-43 je Julij Ermeč vozil iz Mozirja proti Sentrupertu. Na levem ovinku med vasema Preserje in Parizlje ga je zaradi neprimerne hitrosti zatopil zamašati po cesti, da je zapeljal na rob cestišča, kjer ga je večkrat prevrnilo in je ostal na strehi 20 metrov od ceste na njivi. Med prevračanjem je voznika vrglo iz avtomobila, dobil je težje telesne poškodbe. Na avtomobilu je škoda za 8.000 N-dinarjev.

17.000 N-DIN ŠKODE

Proti Jurklostru je s tovornjakom CE 16-45 vozil Marjan Zibret. V naselju Lože mu je pripeljal nasproti tovornjak CE 19-07, ki ga je upravljal Milan Oblak. Oba voznika sta opazila na zelo kratki razdalji in ker drugemu vozniku niso prijele zavore je prišlo do trčenja. Telesnih poškodb ni bilo, gmatne škode na vozilih pa je za 17.000 N-din.

NEPREGLEZEN OVINEK

Alojz Plastan je vozil z mopedom iz Lukovice skoraj po sredini ceste in se na nepreglednem ovinku zatel v osebni avtomobil CE 115-59, ki ga je pripeljal nasproti Vinko Pavlinec. Pri trčenju sta bila lažje poškodovana mopedist in njegova sestra Ivica, ki se je peljala na zadnjem sedlu mopa. Škoda so ocenili na 1.300 N-din.

NOVA IGRISČA V LIBOJAH

Tovarna Keramične industrije v Libojah skrbi za rekreacijo v podjetju. Tako so pod strokovnim vodstvom prizadevnega Rudija Bizjaka zgradili igrišča za rokomet, košarko, odbojko, lahko rečemo tudi kotalkarsko ploščo, kjer se bodo 7. julija razvrstili kotalkarji iz Velenja in slovenska telovadna vrsta. Vsa ta igrišča bodo prav gotovo služila svojemu namenu, saj je veliko zanimanja za športne igre v tem podjetju in samem kraju. Na občinskem sindikalnem prvenstvu občine Zalec so bile množične ekipe iz Liboj v končni razvrstitvi med najboljšimi.

A. V.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

OBČINSKO PRVENSTVO MLADIH GASILCEV V ŽALCU

Pod pokroviteljstvom občinske zveze gasilcev v Zalcu je bilo občinsko prvenstvo mladincev in pionirjev v gasilskem mnogoboju. Udeležile so se ga ekipe iz Zalca, Prebolda, Matk, Sempetra, Drešnje vas, ... Pri pionirjih je zmagoval PGD Prebold s 174 točkami, 2. Sempeter 161 točk, 3. Zalec 159. točk. Mladinci: 1. Matke 497 točk, 2. Drešnja vas 348 točk.

majo za splošno vzgojo mladih. Takole pravijo: »Če hočemo imeti dobre bodoče gasilce, moramo danes skrbeti za vsestransko telesno vzgojo, potrebni so nam ljudje, ki premagujejo vse psihične in fizične napore, kar je osnova gasilca.

In res smo že videli pionirje in mladince, ki čez nekaj let ne bodo zaostajali za starejšimi, ki so vedno pripravljeni pomagati in reševati.

A. V.

ROKOMET V PETROVČAH

TVD »Partizan« iz Petrovc ima mlad naraščaj in odlično žensko ekipo rokometist. Ekipa, ki jo trenira tov. Randl je med najboljšimi v medobčinskem merilu. Kljub pomanjkanju denarja pa TVD »Partizan« v Petrovčah pa počiva. Predsednik društva tov. Culk, ki že leta in leta skrbi za vse-

stransko telesno vzgojo v tem kraju, skrbi tudi za telovadno vrsto, ker je bil nekdanji tudi sam dober telovadec.

Lestvica medobčinskega turnirja za dekleta: 1. Celje, 2. Petrovče, 3. Soštanj, 4. Velenje.

Lep uspeh celjskih šahistov

V nedeljo je bil v Sobčevem bajerju propagandni mednarodni bopotezni turnir, na katerem so sodelovali tudi najboljši slovenski šahisti. Ta turnir je bil eden najboljših zadnjih let v Sloveniji, ki ga je organiziralo šahovsko društvo Jesenice. Ti prizadevni šahisti proslavljajo 20-letnico svojega obstoja. Na tem turnirju je sodelovalo preko 75 šahistov, ki so bili razdeljeni v šestih skupinah, med

njimi je bilo tudi pet Celjanov, ki so se odlično odrezali.

V prvi skupini je Zvonko Drakler zasedel 4. mesto, Bervar v drugi skupini 2. mesto, Zvone Strajher 3.—4. mesto, ter Stane Pertinač v tretji skupini 2.—3. mesto, Milan Ojstrož pa je nekoliko zaostal.

Slovenski šahisti si še želijo takšnih turnirjev, posebej zaradi tega, ker je zadnji čas pri nas očitno šahovsko mrtvilo. Za lepo izvedeno organizacijo tega res lepega turnirja želimo Jeseničanom še več takšnih uspešnih turnirjev.

Na mladinskem prvenstvu Slovenije, ki je te dni v Kočevju, zastopa celjski šahovski klub Marjan Gubenšek, ki je zelo dobro začel, saj jima iz treh kol 2 točki in če bo tako nadaljeval, lahko pričakujemo od njega lep uspeh.

ANK »OLIMPIJA« V ZALCU

V okviru občinskega praznika bo v Zalcu 5. julija nogometno popoldne. Srečali se bosta ekipi ANK »Olimpija« iz Ljubljane v prvi postavi in Aluminij iz Kidričevega (slovenski prvak), predtekmi pa Zalec in Rudar iz Velenja.

TEK MLADOSTI

Po otvoritvi nove ceste Petrovče—Liboje bo v počastitev občinskega praznika Zalec in 150-letnice Keramične industrije v Libojah »Tek mladosti«. Tega teka se bodo udeležile sindikalne ekipe v občini in najboljši slovenski atleti iz Celja, Ljubljane, Maribora in Kranja. Zmagovalci prejmejo keramične pokale v trajno last.

ROKOMETAŠI V STISKI

Prizadevni in borbeni celjski rokometiši nas niso pustili na cedilu. V veliko veselje ljubiteljev rokometiši so se uvrstili v zvezno rokometno ligo. Vendar pa sta za obstoj v zvezni ligi samo požrtvovalnost in borbenost premalo. Rokometiši potrebujejo tudi denarno in ne samo moralno podporo. Tekem tudi ne bodo igrali na Igrišču II. osnovne šole, ampak preurejajo igrišče na Skalni kleti. Blagajna rokometišev pa je prazna. Zato so se odločili, da bodo prihodnji teden odšli po podjetjih prosit za pomoč. Pričakujejo veliko dušnost celjskih delovnih kolektivov.

NEPOVABLJENI MLATIČ

Tehnika sicer zares napreduje, a to, kar je poskusil avstrijski pilotski praktikant, je vendarle presešlo vsa pričakovanja. Kmetijski kombinat Zalec ni sprejel njegove demonstracije, da bi omlatili žito, še preden so ga pokosili, kar je poskusil trintridesetletni Friederich Kusenbauer iz Welsa pri Linzu, ko je 4. julija popoldne pristal sredi pšenicega polja v Ljubčini pri Bukovžlaku — v Zepini.

Mladi pilotski pripravnik, ki je 3. julija praznoval svoj rojstni dan, je bil verjetno tudi med poletom pod vplivom svojega slavlja. Pred tem poletom je sicer opravil teoretičen in praktičen preiskus, ostala mu je še naloga: orientacijski prelet v trikotniku Wels — Salzburg — Klagenfurt — Wels. Do Salzburga je bil polet v redu, a kmalu po vmesnem pristanku v

Salzburgu ga je na poti proti Klagenfurtu zajelo oblačno nebo. Namesto, da bi se viharnemu nebu izognil po pravokotniku, je začel med oblaki iskati luknje in se v njih izgubil. Ko je prišel znova na jasno, se ni več znal orientirati in tako je po dolni Drave in med Karavankami priletel s Koroske na Slovensko in počez Čez Savinjsko nad Celje. Tu sta mu oba tanka kazala prazno in v strahu, da mu zmanjka bencina, se je začel ozirati po prostoru za zasilni pristaneč.

Kolikšna je bila zmedenost bodočega pilota, je očitno, da je preletel letališče v Levcu in si poiskal za zasilni pristaneč pšenicega polje v Zepini. Po poklicu je Kusenbauer pekovski pomočnik. Je član letalskega kluba v Welsu in je prepričan, da bo še kdaj povsem v redu letel. Komisija, ki si je ogledala mesto zasilnega pristanka,

vedel jo je rezervni letalski podpolkovnik v Zagrebu, je ugotovila, da gre sicer za neizkušena pilota, ki ga je zmedlo viharno nebo, sicer pa je pristal čisto v redu in ni poškodoval niti sebe, niti letala. V rezervno je imel sicer še za 40 minut goriva (! — lahko bi preletel še do Gradca), a zaradi preplašenosti in izgubljenosti orientacije se je raje odločil za pristaneč.

V sredo so prišli v Celje predstavniki kluba, ki so si skupaj s člani celjskega aerokluba ogledali mesto pristanka, da bi odločili, kako bi letalo spravili spet v zrak.

Mlačev s propelerjem cesne — 150 torej ni upela, večje škode tudi ni bilo, le nekaj potlačenega žita bo potrebno plačati. Sicer pa, kaj bi se čudili, vsakega peka rešuje dobro žito!

Elegantna Cesna — 150 v žitnem polju se ni izkazala kot mlatilnica

Ponedeljek, 11. VII. 1966:

18.25 Poročila (Ljubljana); 18.30 Ljudje med seboj — reportaža (Ljubljana); 19.00 Svetovno nogometno prvenstvo Anglija: Urugvaj (EVR — Ljubljana); 20.00 TVD (Beograd); 20.20 II. polčas nogometa Anglija: Urugvaj (EVR — Ljubljana); 21.05 Propagandna oddaja (JRT); 21.10 Branislav Nušič: Gospa ministrica — TV drama (Beograd); 22.45 Brez besed — zabavno glasbena oddaja (Beograd); 23.15 Poročila (Beograd);

Torek, 12. VII. 1966:

18.55 Poročila (Ljubljana); 19.00 Kratek film Charlieja Chaplina (Ljubljana); 19.20 Svetovno nogometno prvenstvo — Bolgarija: Brazilija (EVR-Ljubljana); 20.00 Propagandna oddaja; 20.20 II. polčas Bolgarija: Brazilija (EVR-Ljubljana); 21.05 Propagandna oddaja; 21.10 Butoglavca — ameriški celovečerni

film (Ljubljana); 22.05 Zadnja poročila (Ljubljana);

Sreda, 13. VII. 1966:

18.40 Poročila (Ljubljana); 18.45 Ob dnevu vstaje — odd. st. Titograd (Beograd); 18.55 S pesmijo in plesom po Črni gori (Beograd); 19.20 Svetovno nogometno prvenstvo — Čile: Italija (EVR-Ljubljana); 21.05 Propagandna oddaja 21.10 37* 20.00 TVD (Beograd); 20.20 II. polčas Čile: Italija (EVR-Ljubljana); v senci — srečanje s kraji in ljudmi (Ljubljana); 22.05 Zadnja poročila (Ljubljana);

Četrtek, 14. VII. 1966:

16.00 Tour de France — zadnja etapa kolesarske dirke (do pribl. 16.40 (EVR-Ljubljana); 18.40 Poročila (Ljubljana); 19.15 Po poteh Jugoslavije — reportaža (Beograd); 19.40 Cik Cak (Ljubljana); 19.45 TVD (Ljubljana); 20.00 TVD (Beograd);

20.30 Naslovljenec neznan — zabavno glasb. oddaja (Ljubljana); 21.30 Lirika Charlesa Boudlaira (Zagreb); 21.40 Če pride katastrofa — TV akcija (Ljubljana); 22.00 Nastopa Mal Waldron — oddaja iz cikla Jazz festival na Bledu (Ljubljana); 22.20 Zadnja poročila (Ljubljana);

Petek, 15. VII. 1966:

18.40 Poročila (Ljubljana); 18.45 Narodna glasba (Skopje); 19.00 Reportaža (Skopje); 19.20 Svetovno nogometno prvenstvo — Brazilija: Madžarska (EVR-Ljubljana); 20.00 TVD (Beograd); 20.20 II. polčas Brazilija: Madžarska (EVR-Ljubljana); 21.05 Propagandna oddaja (Ljubljana); 21.10 Sonce in senca — bolgarski celov. film (Ljubljana); 22.30 Zadnja poročila (Ljubljana);

Sobota, 16. VII. 1966:

14.50 Svetovno nogometno prvenstvo — Italija: SZ (EVR-Ljubljana);

15.45 Propagandna oddaja 16.00 (EVR-Ljubljana); 17.40 Poročila II. polčas Italija: SZ (do 16.45) (Ljubljana); 17.45 Začarana Marija Vsako soboto (Ljubljana); 19.20 Svetovno nogometno prvenstvo — An — film za otroke (Ljubljana); 19.05 glija: Mehika (EVR-Ljubljana); 20.00 TVD (Beograd); 20.20 II. polčas Anglija: Mehika (EVR-Ljubljana); 21.05 Propagandna oddaja; (Ljubljana); 21.40 Humoreska iz 21.10 Boj za obstanek — serij. film cikla Galski petelin (Beograd); 22.40 Svetnik — serijski film (Ljubljana); 23.30 Zadnja poročila (Ljubljana);

TV od 10. 7. do 16. 7.

Nedelja, 10. VII. 1966:

9.25 Poročila (Beograd); 9.30 Narodna glasba (Beograd); 10.00 Kmetijska oddaja (Beograd); 10.45 Ventilator — odd. za otroke (Zagreb); 11.15 Lassie — serijski film (Ljubljana); 17.00 Prenos športnega dogodka (do 18.45) (Ljubljana); 19.00 v nedeljo ob sedmih — mladinska oddaja (Zagreb); 19.35 Vabilo na ples — glasbena oddaja (Ljubljana); 19.54 Intermezzo (Ljubljana); 20.00 TVD (Beograd); 20.45 Sedma sila — humorist. oddaja (Zagreb); 21.45 Golo mesto — serijski film (Ljubljana); 22.35 Zadnja poročila (Ljubljana);

VEČ POMOČI DRUŽBE

Karkoli in kolikorkoli, za službo socialnega dela smo se vedno storili premalo. Za to dejavnost še vedno ni pravega razumevanja in podpore.

Tudi v Zalcu obstaja vrsta neresenih problemov. Služba, ki je bila ustanovljena pred leti, je ob reformi celo stagnirala, upati pa je, da le začasno. Osnovna šola v Zalcu je ena izmed redkih, ki je v tem pogledu storila velik korak naprej. O tem je nekaj več povedala socialna delavka na šoli Brigita Crček, ki orje

Brigita Crček

dokaj trdo ledino. Iz razgovora povzemamo, da zajema služba zelo široko področje dejavnosti — polovico žalske občine ali 2.300 otrok. Za drugi del terena skrbi socialna delavka na osnovni šoli v Polzeli. Dejavnost razen materialnih izdatkov financira sklad za šolstvo, kar sicer zagotavlja nemoteno delo, vendar so drugi problemi specifični in javnosti vsekakor malo znani.

Predvsem je omeniti veliko obremenjenost socialnih delavk (2.300 otrok, po mednarodnih normah pa 500), pomanjkanje strokovnih ustanov, nadalje pomanjkanje denarja za celodnevno varstvo otrok, za dopolnilno prehrano, letovanja (letos je v te pamene na razpolago 1,5 milijona starih dni za 150 otrok), za klimatsko zdravljenje (deležna ga bosta le dva!) itd. Poleg tega se socialna delavka pri svojem delu največ srečuje z otroško delikvenco (manjše kraje, ponarejanje listin, pobegi od doma itd.), z nepravilnim izostajanjem od pouka, z osebnostnimi problemi (mentalno slabše razviti otroci), slabimi učnimi uspehi, somatskimi motnjami, socialnimi problemi družin itd.

Izredne težave so glede posebne šolstva. Dosti otrok zaradi minimalnih umskih zmogljivosti ne dosega pozitivnih rezultatov, starši pa pogosto ovirajo njihovo pravilno usmeritev. K temu je dodati še dejstvo, da je za vse take otroke za žalsko občino na razpolago en sam oddelček posebne šole kot oddelček šole v Celju. Zmogljivosti so spriču potreb izredno male.

Ceprav so šole na začetku, bi bilo nujno čimprej pričeti s sistematičnim psihofizičnim testiranjem ob vpisu otrok v šolo, posebej glede govornih motenj (potrebna bi bila logopedška ambulanta) in bralno napisalnih motenj (legosthenija). Mahnjajo zopet ustanove, strokovnjaki in denar; posledice bodo seveda vse težje.

Najhujši so po mnenju Crčkove na njenem področju alkoholizem, pomanjkljivo varstvo otrok, dvojni pouk, vzgojna zanemarjenost, ozka mentalna razvitost nekaterih staršev itd.

Z odpravo alkoholizma in ureditvijo celodnevne varstva otrok in nekaterih drugih vprašanj, bi lahko zelo veliko naredili v korist naše družbe. Toda za to bi morala tudi družba pokazati več razumevanja in prispevati več materialne pomoči.

-eč-

Lutka IZ PARIZA

VINCENT
MC CONNOR

-1-

Kirk Fanning je prišel skozi carino letališča Orly, poklical postreščka, da mu je odnesel kovčka do taksija in naročil vozniku: »Hotel Couronne, Rue des Acacias.« Taksij se je izognil nekemu avtobusu in zavil na cesto proti Parizu.

Včeraj je bil Fanning še v New Yorku, predvčerajšnjim v Bostonu. Predtem običajno bivanje v Washingtonu, kjer se je pripravil za novo nalogo.

Pariz je bil kot vedno. Neprimerljiv. Nobeno mesto na svetu se ni moglo meriti s Parizom. Ta svojevrsten duh, ki so ga sestavljale raznovrstne sestavine: česen, prah, dim lesenega premoga, vino... Malo pred Avenue des Ternes je zavil taksij v ozko stransko ulico.

Tu smo, m'sieur. Hotel Couronne.
Fanning je plačal in izstopil. Ulica, v kateri se ni bil nikoli poprej. Več hotelov in restavracij, kino, avtomobilska delavnica. Pogledal je navzgor po pročelju hotela Couronne. Šest nadstropij z majhnimi balkoni pred nekaterimi okni.

Fanning je imel občutek, da ga nekdo opazuje. Potem je zagledal obraz, ki se je še komaj umaknil od steklenih vhodnih vrat. Dvignil je kovčke in vstopil.

V veži je bilo mračno. Drobna starka je sedela na visokomem stolcu za sprejemno mizo. Ona je morala biti, ki je oprezovala ob njegovem prihodu.

»Monsieur?«

»Včeraj sem si iz New Yorka naročil sobo.«

»Ah, oui! Monsieur Crossman? Dobite eno izmed naših najboljših sob. Številko sedemindvajset.«

»Upal sem, kakor sem zaprosil v telegramu, da bom dobil številko osemindvajset. Ze prej nekoč sem stanoval v njej. Med vojno.«

»Ste bili vojak?«

»Pri letalstvu. Iz Londona sem bil prišel sem na dopust. Zatorej bi rad isto sobo kakor takrat.«

»Zal ni mogoče. Številka osemindvajset je zasedena.«

»V redu. Vzel bom sedemindvajset in se preselil, kakor hitro bo osemindvajset prosta.«

»Eh bien! Bi hoteli, prosim, izpolniti prijavnico.« Predenj je potisnila obrazec. »Vas smem prositi za potni list?«

»Seveda.« Izročil ji ga je. »Povejte, madame, je še kdo med vašim osebjem, ki je bil tu že devetnajstštiriindvajsetega?«

»Hotel sem prevzela šele kasneje, toda mislim, da je bil naš hišnik Michel takrat že tukaj.«

Iz ozadja se je prikazal star možki z belimi lasmi in pordeлим nosom.

»Ta gospod dobi številko sedemindvajset, Michel.«

Fanning je stopal za hišnikom po stopnicah, ki so se vile okoli pokvarjenega dvigala. V tretjem nadstropju je Michel odprl prtljago pred sobo s številko sedemindvajset. »Voilà, monsieur!« Odrinil je vrata: običajna široka postelja, dvojna okna, ki se je skozi videl gol zid na nasprotni strani.

-3-

»Po šoli je odšel Crossman v letalstvo Združenih držav. Njegova nadarjenost: čitanje in risanje zemljevidnih kart. Kasneje je padel kot navigacijski častnik nekega bombnika, čigar oporišče je bilo v Veliki Britaniji. Letalo so sestrelili kakšen teden dni po njegovem petdnevem dopustu v Parizu. Vsi člani posadke so bili mrtvi. Po smrti so jih vse odlikovali z ustreznimi odlikovanji.«

»Zveni zelo vsakdanje«, je pripomnil Fanning.

»Malokdo živi vse življenje vsakdanje, tudi Crossman ni izjema.«

Fanning je potrpežljivo poslušal, kaj se bo zvedel.

»Ponoči osmega novembra štiriindvajsetega je poletel Crossmanov bombnik v napad.« Sef je pogledal Fanninga. »Pri tem poletu so zapazili v Severnem morju nemško podmornico, ki se je očitno počutila varno pred vsakim napadom. Preveč varno. Nemcem je še uspelo, da so podmornico zaprli, a se preden so se mogli potopiti, jih je Crossmanov bombnik zadel. Ko se je vrnila posadka bombnika v London, so poročali kakor običajno. Naši agenti so nas bili že obvestili o tej podmornici. Vedeli smo tudi, kakšen tovor je plovila...«

»Tovor?« se je začudil Fanning.

»Opij.«

Fanning se je zvedavo vzravnaval na stolu.

»Da, podmornica polna opija. Za bolne in ranjene. Prvovrstno blago. Danes vredno milijone.«

»Ce je opij še dober.«

»Je. In kolikor dalje leži tam spodaj, toliko več je vreden. Vsako leto je teže, da bi uvažali ilegalno opij z daljnega vzhoda.«

»In kdo namerava upleniti ta zaklad?«

Sef se je nasmehnil.

»To boste morali ugotoviti vi, Fanning. Vemo za skupino nekdanjih francoskih nacistov. Tudi za francoske gangsterje vemo. Morda se za opij zanima še tudi kdo drugi. Toda kakorkoli že, slednjič bo prišel del tega opija v Združene države in to moramo preprečiti.«

Fanning je prikimal. »Samo, kako so prišli ljudje tej zadevi na sled?«

Sef je vzel list papirja iz mape in se udobno naslonil. »Prečital vam bom.« Mrko je pogledal na polo, ki je bila popisana s pisalnim strojem. »Prizadeti je prispel v Pariz desetega decembra 1944. Najel si je sobo v hotelu Couronne, Rue des Acacias. Petnajstega decembra se je izselil iz hotela. Še istega dne se je vrnil v Anglijo.« Sef je vrnil list v mapo.

»In?« je vprašal Fanning.

»Med poletom in napadom na podmornico je Crossman uporabljal običajno vojaško karto, ki je nanjo vrisal samo smer poleta bombnika. Toda preden je vrnil karto svojim predpostavljanim, je prerisal kopijo, na kateri je označil tudi mesto, kjer je bombnik potopil podmornico. To kopijo je izrisal — zase. Vse kaže, da je bilo posadki jasno, kakšen tovor prevaža podmornica in Crossman se je zavedal, kakšno vrednost ima njegova kopija.«

-2-

»Kakor slišim, ste že dolgo v tem hotelu,« je dejal Fanning. »Ste bili tudi leta štiriindvajsetega tukaj?«

»Seveda.«

»Se me spominjate?«

»Kaj ste že kdaj stanovali pri nas, monsieur?«

»Decembra štiriindvajsetega.« Fanning je potisnil bankovec v Michelovo roko. Misli je, da bi mu s tem mogel osvežiti spomin.

»Pišem se Jefferson Crossman.«
Oči hišnika so nenadoma oživele.

»Crossman? Tega imena se ne spominjam. In v tolikih letih se lahko tudi obraz precej spremeni.« Michel je odšel. Fanning je stopil k oknu.

Vzdolž pod okni je tekel ozek obrobek — možnost za vsakogar, ki je le nekoliko spreten, da pride skrivoma iz svoje sobe v kakšno drugo sobo.

Fanning je imel spet občutek, da ga nekdo opazuje. Pogledal je v zadnje dvorišče. Ob zidu je slonel neki natak in sratelj in kadil cigareto. Temnopolt mladenič z mastnimi črnimi lasmi. Ozrl se je proti oknu.

Fanning se je odmaknil od okna in začel zlagati stvari iz kovčka. Potem je izpolnil prijavnico in jo podpisal z novim podpisom, ki ga je bil vadil v zadnjih tednih: Jefferson Crossman.

Preden je odšel, se je za hip potipal na levi strani prs, kjer je imel pod suknjičem iz tvida samokres v toku.

Srebrnoso so odsevali stolpi Notre Dame na nebu. Fanning je sedel za mizo v restavraciji Périgourdine na Place St. Michel, nasproti Seine, mostu in Ile St. Louisa, ki so se izgubljali v sopolci. Medtem ko je pil svoj aperitiv v majhnih požirkih, ga je napetost počasi popuščala.

Ljudje so hodili čez most, ob obali, po bulevarju. So bili med njimi morda tudi takšni, ki jih je bil poznal Crossman in v katerih življenja bo moral zdaj vdirati on — Kirk Fanning?

Natak mu je prinesel coquilles st. Jaques in medtem ko je Fanning jedel meso školjke, ki je bilo slonokoščene barve, je v mislih obnavljal spomine minulih tednov, spominjal se je besed, ki mu jih je dejal šef v Washingtonu.

»Menim, da še nisem nikoli nikomur zaupal kakšno zadevo, ki bi o njej vedel tako malo dejstev, kakor v vašem primeru, Fanning. Tu je vse, kar imamo.« Sef je odprl tanko mapo: »Crossman. Jefferson Crossman. Edinec. Starši živijo v Bostonu. Oče je hišnik v neki predmestni vili. Najbolj pomembna dejstva iz Crossmanovih mladih let najdete tu na prvi strani. Zapomnite si vse. Imena, kraje, datume.«

Fanning je prikimal.

-4-

Fanning je molčal.

»Menimo,« je nadaljeval šef čez nekaj časa, »da je vzel Crossman kopijo s seboj na dopust. Če bi ga bili pri tem zalotili, bi prišel pred vojaško sodišče. Izvirna karta je danes v arhivi vojnega letalstva.«

»In kopijo naj bi odnesel Crossman s seboj v Pariz?« je ponovil Fanning.

»Prepričani smo, da jo je prodal. Verjetno nekemu Francozu. In ta prodaja danes vsakomur, ki je pripravljen plačati dovolj velik znesek, nadaljnje kopije. Ponarejene kopije z napačnimi podatki o položaju potopljene podmornice. Točno vemo, da takšne karte obstajajo, a še vedno nam ni uspelo, da bi nam prišla kakšna izmed njih v roke. Zadnjega izmed naših ljudi, ki bi nam naj eno oskrbel, so ubili. Pred enim tednom. Domnevna prometna nesreča na Place Pigalle.«

Fanning je bil trdo vzgojen mož. Poznal je pravila igre v svojem poklicu. A kljub temu ga je lahko spreletelo po hrbtnici.

»Ta primer raziskuje francoska policija«, je nadaljeval šef. »Vas se nič ne tiče. Vaša naloga je: poiščite moža, ki ima izvirno Crossmanovo kopijo. Karto, na kateri je zarisan pravo mesto potopljene podmornice. Poiščite ga in mu odvzemite karto!«

Tišina. V pisarni, ki je bila urejena z vojaško natančnostjo, se je zmrščilo. Sef je prižgal namizno svetilko in je obrnil tako da je lahko videl Fanninga v obraz.

»Kje naj začnem?« je vprašal Fanning.

»Iti morate po sledi umrlega. Ugotovite, kaj je počel Crossman štiriindvajsetega tistih pet dni v Parizu. Koga je obiskal? Komu bi bil mogel prodati svojo kopijo karte?«

»Zgodba je stara več kot dvajset let!«

»Poiskati morate kakšnega človeka, ki se bo spominjal Crossmana. Ta vas bo lahko pripeljal k drugemu in tako dalje.«

»Smem vprašati, zakaj ste prav mene izbrali za to nalogo?«

»Ce bi Crossman še danes živel, bi bil približno v vaših letih. Razen tega ste mu vi najbolj podobni. Biti morate Crossman — Jefferson Crossman, ki se je vrnil v Pariz, da bi poiskal in obnovil stara prijateljstva.« Sef je vrnil na mizo neko sliko. Fanning si jo je ogledal in ugotovil, da je bila zares neka podobnost s slikami iz njegove mladosti. »In Crossmanova družina?« je vprašal.

»Obvestili smo jo. Kljub temu menim, da bi bilo prav, če odpotujete v Boston na kratek obisk k staršem, da zberete nekaj vtisov. To bi moglo samo koristiti vaši nalogi. In še nekaj: znajte se morate, ne da bi iskali kakršnokoli pomoč. Samo v primeru, da bi v Parizu zašli v nepremagljive težave, pokličite tole številko.« Sef je dal Fanningu listič.

-0-

Fanninga je zdrnil iz spominov natak, ki je odnesel prazen krožnik in postavil predenj novo jed: tournedos périgueux s prvimi beluški sezone. K temu bordojec.

VABIMO VAS NA IZLETE:

- 13-dnevno potovanje z luksuzno motorno ladjo »Dalmacija« v oktobru »PO SREDO, ZEMLJU«. Prijave do 15. septembra 1966.
 - Farmaceuti pozor! 8-dnevno potovanje z avtomobilom na strokovno ekskurzijo v MOSKVO in LENINGRAD v avgustu. Prijave do 15. julija 1966.
 - 1-dnevni avtobusni izlet na BELOPEŠKA JEZERA, OSOJSKO in KLOPINJSKO JEZERO.
 - 5-dnevno potovanje z letalom v SOVJETSKO ZVEZO v septembru 1966.
 - MOTORIZIRANI TURISTI! Pripravili smo vam zelo ugodne počitniške aranžmane v POREČU in ROVINJU.
 - 10-dnevno potovanje z avtobusom in vlakom od 12. do 22. septembra po JUŽNI FRANCIJI in OGLED BIKOBORB. Prijave do 15. julija 1966.
 - Obiščite CARIGRAD in SOFIJO! 10-dnevni avtobusni izlet v času od 28. avgusta do 8. septembra 1966. Prijave do 15. julija 1966.
 - Preživite septembra 8-dnevni dopust na AZURNI OBALI. Prijave do 30. julija 1966.
 - V času od 1.—9. oktobra 1966 6-dnevno avtobusno potovanje na ogled mednarodne razstave PHOTOKINA V KOLNU. Prijave do 10. avgusta 1966.
 - 6-dnevno avtobusno potovanje v UMBRIJO. Prijave do 5. avgusta 1966.
 - Preživite del svojega dopusta s 4-dnevnim križarjenjem med KORNATI.
 - KOLEKTIVI IN INDIVIDUALCI! Prijavljajte se za 2 ali 3-dnevne izlete v TRST in BENETKE.
 - 2-dnevni avtobusni izlet na GROSS-GLOCKNER.
 - 2 ali 3-dnevni izlet v BUDIMPEŠTA.
 - 2 ali 3-dnevni izlet na DUNAJ.
 - 1-dnevni izlet v TRST. Prijave do vključnega dne.
 - 8-dnevno potovanje v oktobru v PARIS. Prijave do 10. septembra 1966.
 - 6 dni po AVSTRIJI, SVICI in ITALIJI v času od 25.—30. avgusta 1966. Prijave do 25. julija 1966.
 - Tradicionalno jesensko 9-dnevno potovanje z vlakom v LONDON, ROTTERDAM in AMSTERDAM. Prijave do 10. avgusta 1966.
 - V času od 17.—23. avgusta 1966 7 dni po ALPSKIH PRELAZIH SVICE. Prijave do 15. julija 1966.
- KOLEKTIVI! Poslužujte se naših kvalitetnih prevozov, ki vam jih nudimo po zelo milinskih cenah v najsoodnejše opremljenih avtobusih tipa »MERCEDES«.
- PRED VSAKIM POTOVANJEM ALI IZLETOM OBISČITE TURISTIČNO PODJETJE »KOMPAS« CELJE, TOMŠIČEV TRG 1, TEL. 3-98.

MALI OGLASI

- PRODAM**
MOTORNO kosilnico BCS 8 KS v dobrem stanju prodati ugodno! Franc Smole; Sodna vas 21. Pristava pri Mestinju.
ELEVIŠKE v UKV antene prodam. Partizanska 24.
TRI fotelje prodam. Naslov v upravi lista.
CEBELNJAK za 24 panjev z dvojno steno krit z opeko s 13. Znidarskih panjev prodaja: Berti Rebol Šempeter v Savinjski dolini (restavracija Sribar).
3 NOVE gume za Fiat 750; 2 dunlop in 1 »MICHELIN« prodaja: Kolar, Pištanj 18.
- STANOVANJE**
SOBO in kuhinjo potrebujem! Nudim za 500.000 din deviz. Ponudbe pod »DEVIZE«. OPREMLJENO ali prazno sobo iščem. Eva Korent, Pankrac 3, Grize.
ZAKONCA iščeta sobo in kuhinjo. Ponudbe pod šifro »PLACAM DOBRO«.
DEKLETA sprejemam na stanovanje. Naslov v upravi lista.
SOBO zamenjam za enako ali za sobo in kuhinjo. Alojz Gražar Celje, Cankarjeva 11. Solidnemu moškemu odam opremljeno sobo. Naslov v upravi lista.
- ZAPOSILITEV**
AVTOKLEPARSKEGA pomočnika sprejemam AVTOKLEPARSTVO URBANC Mozirje.
PEKOVSKEGA pomočnika za samostojno vodenje obrti in vajenca sprejemam. Stanovanje in hrana v hiši. Ponudbe na upravo lista pod »DELO«.
- RAZNO**
ZENSKO črno rabljeno kolo vrnite proti nagradi lastniku dijaku. Naslov pustiti v upravi lista.
GOSPODINI ali negovati grem starejšo osebo dnevno od 9.—14. ure. Ze zavarovana. Ponudbe pod »25.000«.
ENODRUŽINSKO hiško zamenjam za dvo ali trosobno komfortno stanovanje v centru. Naslov v upravi lista.
ZA dober moped dam poceni novo stavbno ali drugo pohištvo. Naslov v upravi lista.
ODSTOPIM vrstni red »SPACKA«. Rok dobave oktober 66. Naslov v upravi lista.
V NAJEM oddam odlično vinsko klet 130 m². Ponudbe na upravo lista pod šifro »KLETE«.
GARAZO na Otoku oddam najboljšemu ponudniku. Naslov v upravi lista.
OPOZARJAM vsakogar pred nakupom premičnin in nepremičnin, ki jih prodaja moj mož Ciril Vehovar, ker sem solastnica. Opozorjam tudi, da nisem plačnica njegovih dolgov. Marija Vehovar, Celje, Cesta v Lokrovec 40.

Splošna bolnica Celje — bolniška enota Novo Celje

razpisuje

prosti delovni mesti:

1 materialnega knjigovodje 2 kvalificirani kuharici

za pripravlanje dietne hrane

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še te posebne pogoje:

Za delovno mesto pod tč. 1 — ekonomska srednja šola z nekaj let prakse; za delovno mesto pod tč. 2 — ustrezná kvalifikacija z nekaj let prakse.

Na prosti delovni mesti bodo sprejeti delavci za nedoločen čas z zaposlitvijo s polnim delovnim časom 7 ur.

Prijavo s kratkim življenjepisom, kolkovano s 50 S-din državne takse in dokazilom o izpolnjevanju zahtevanih pogojev mora delavec, ki se želi zaposliti, poslati v roku 15 dni od dneva objave razpisa na upravo Bolniške enote Novo Celje, p. Zalec.

OBVESTILO

Komunalni zavod za socialno zavarovanje Celje obvešča,

da bo po sklepu 9. redne seje sveta zavoda z dne 30. junija 1966 od 1. julija 1966 dalje posloval vsak dan od 6. do 14. ure, za stranke pa izključno ob PONEDELJKIH in SREDAH od 6. do 12. ure.

Službe, ki imajo stalen opravak s strankami (sprejemna pisarna in prijavno-odjavna služba) pa bodo sprejemale stranke vsak delovni dan od 6. do 12. ure.

Prosimo vse, da obvestilo vzamejo z razumevanjem na znanje!

OBVESTILO

Zaradi montažnih del v avtomatski telefonski centrali v Celju bodo v soboto, dne 9. t. m. od 12. ure dalje in v nedeljo do 18. ure manjše prekinitve posameznih telefonskih naročniških telefonov vključenih v ATC Celje. Prosimo telefonske naročnike, da to z razumevanjem sprejmejo na znanje.

Podjetje za PTT promet
Celje

Obrtno gradbeno podjetje »Remont« Celje — Cesta na Ostrožno 8

razpisuje

prosta delovna mesta

1. GRADBENEGA TEHNIKA s prakso v gradb. operativu
2. GRADBENEGA DELOVODJE
3. VEČ ZIDARJEV
4. DVEH MIZARJEV

Pogoj je odslužen vojaški rok. Podjetje ima uvedeno poskusno delo. Stanovanja niso zagotovljena. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Komisija za kadre pri tovarni perila TOPER Celje

razpisuje prosto delovno mesto

VRATARJA

Kandidat mora poleg splošnih izpolnjevati še te posebne pogoje:

- dokončana osemletka,
- odslužen vojaški rok.

Za zgoraj razpisano delovno mesto je po Pravilniku o delovnih razmerjih podjetja določeno 3-mesečno poskusno delo.

Rok prijav je 15 dni od dneva objave razpisa.

Prijave sprejema splošno kadroviski sektor podjetja.

ZAHVALA

Primariju internega oddelka celjske bolnice dr. Rojniku in dr. Drnovsku priskrba hvala za trud, požrtvovalnost in nesebično pomoč pri zdravljenju moje bolezni. Zahvaljujem se tudi medicinskemu in strežnemu osebju. Vsem skupaj priskrba hvala!

Hvaležni pacient — Jakob Leskovič, Lesično!

IZLETNIK CELJE

V oddelku »Turistične objave« organiziramo izlete in potovanja v tujino. ZEMSTVO.

BUDIMPEŠTA — dvodnevni avtobusni izlet za kolektive in posameznike. Datum potovanja po dogovoru.

BENETKE — TREVISO — UDINE — GORICA — TRST, dvodnevni avtobusni izlet za kolektive in posameznike.

TRST — MURAMARE, enodnevni avtobusni izlet za kolektive in posameznike.

CELOVEC — VRSKO JEZERO — GOSPO SVETSKO POLJE, enodnevni avtobusni izlet; datum po dogovoru.

DUNAJ — BRATISLAVA — BUDIMPEŠTA, tridnevni avtobusni izlet za kolektive in posameznike. Datum potovanja po dogovoru.

RIM — FIRENCE — BENETKE, 9-dnevno potovanje z avtobusom dne 13. maja, 17. junija, 8. julija, 2. septembra in 7. oktobra 1966. Prijave sprejemamo do vključno mesec dni pred pričetkom potovanja.

CAPRI — NAPOLI — RIM — BENETKE, 9-dnevno potovanje z vlakom dne 21. junija in 16. septembra 1966. Prijave sprejemamo do vključno mesec dni pred pričetkom potovanja.

PARIZ — NICA — MONTE CARLO — MILANO — BENETKE, 11-dnevno potovanje z vlakom dne 19. maja, 23. junija, 21. julija, 25. avgusta, 22. septembra in 20. oktobra 1966. Prijave sprejemamo do vključno mesec dni pred pričetkom potovanja.

SOLUN — ISTAMBUL — SOFIJA, 8-dnevno potovanje z avtobusom dne 22. maja, 26. junija, 17. julija, 14. avgusta, 18. septembra in 9. oktobra 1966. Prijave sprejemamo do vključno mesec dni pred pričetkom potovanja.

PO JUŽNI ITALIJI, BARI — NAPOLI — POMPEJI — COSENZA — MESINA — TARMINA — CATANIA — PALERMO — CATANZARA, 12-dnevno potovanje z avtobusom dne 19. maja, 18. junija in 10. septembra 1966. Prijave sprejemamo do vključno mesec dni pred pričetkom potovanja.

BUDIMPEŠTA — KRAKOV — VARSAVA — BERLIN — PRAGA — DUNAJ, 10-dnevno potovanje z avtobusom dne 18. maja, 13. julija, 28. septembra in 5. oktobra 1966. Prijave sprejemamo do vključno mesec dni pred pričetkom potovanja.

PO SOVJETSKI ZVEZI, vsak mesec 12-dnevno potovanje z vlakom in letalom. Udeleženci teh potovanj si bodo ogledali MOSKVO, LENINGRAD, KJEV, RIGO in JALTO.

Vse programe in informacije navedenih potovanj zahtevajte v našem turističnem oddelku na TITOVEM TRGU 3 ter v poslovalnici Velenje, Krško, Mozirje in Kranjina.

IZLETNIK organizira potovanja po tu in inozemstvu z modernimi turističnimi avtobusi.

IZLETNIK posreduje v najkrajšem času nabavo potnih listov in tujih vizumov.

IZLETNIK rezervira postelje v spalnih vagonih, prodaja vozovnice za letalski promet za tu in inozemstvo.

IZLETNIK menja tuja plačilna sredstva. Za cenjeni obisk se priporoča

IZLETNIK CELJE
tel. 25-41

TURISTIČNE OBJAVE

ZASEDENOST KAPACITET

Dovolj prostih mest je v vseh gostiščih in pri zasebnikih v Gornji Savinjski dolini, zasedeno je zdravilišče Rog. Slatina, prostor pa je še pri zasebnikih v Rogški Slatini in v noteh zdraviliške gostinskega podjetja Rog. Slatina. Dovolj prostora je v zdravilišču Dobrna. Za sobote in nedelje je potrebna rezervacija v hotelu Evropa in Celca ter Pa-ka v Velenju.

Da boste imeli klobuk pripravljen za jesenski čas, ga ne spravite v omaro, temveč ga oddajte v čiščenje in popravilo

KLOBUCARSTVU TOMAZIN —
CELJE, Tomšičev trg 17,

kjer izdeluje po naročilu tudi nove moške in otroške klobuke in razne športne čepice.

KOLENDAR PRIREDITEV

10. julija DAN SAVINJSKIH RIBICEV in zaključek turističnega tedna v Mozirju.

15. do 24. julija CELJSKE GRAJSKE IGRE s predstavi na celjskem Starem gradu.

9. julija otvoritev turistične postojanke NA GRICKU pri Celju.

16. in 17. julija MEDNARODNI PLESNI TURNIR V VELENJU — priredi Turistično društvo Velenje.

17. do 24. julija TURISTIČNI TEDEN V SOSTANJU.

31. julija izvolitev MISS ROGASKA SLATINA 1966 na velikem rogaskem plesu, ki ga prireja Turistično društvo Rog. Slatina.

21. do 24. julija DAN PIVA IN CVETJA LASKO — priredi Turistično društvo.

GOBBA, PLES, RAZVEDRILLO

Na CELJSKEM STAREM GRADU vsako nedeljo narodno zabavna glasba, v vseh gostinskih obratih pa je ob sredah, sobotah in nedeljah zabavna glasba za domače prebivalce in turiste.

KOPALNI BAZENI

Odprti so vsi kopalni bazeni na našem področju. Kopalni čas dnevno od 8. do 19. ure, vstopnina od 150 do 250 starih dinarjev za odrasle in od 50 do 100 starih dinarjev za otroke.

Celjski TEDNIK

CELJE
P. P. 161

Naročam »CELJSKI TEDNIK«
Pošiljati mi ga začnite

z dnem

Priimek in ime

Kraj, ulica, hišna št.

Pošta

Lastnoročni podpis

ZNAMKA
0,20 DIN

Cenjene goste obveščam, da

bo GOSTILNA ČULK na Lavi

ZAPRTA od 9. do 29. julija zara-

di dopusta in preureditve.

Se nadalje priporočam

Marica Čulk

TOVARIŠI, POZNATE TA KRAJ?

Da, niste se zmotili. To je »plantaža« — velikanski prostor — tovarna zdravilnih zelišč v Dachau. To je obsežna zemlja, ki je globoko prepojena z znojem in krvjo; ta del je ves pognojen s človekmitripulji iz teh so rasla zdravilna zelišča za »čisto raso«. Tu, ob tej plantaži so se sprehajale žene »višjerasnikov«, v rokah so nosile torbice iz človeške kože; svoje vrtove so gnojile s človeškim pepelom, ki so jim ga vsak dan dajali v bližnjem krematoriju, njihovi otroci so pljuvali na izmučene kolone...

Tisoč petsto okostnjakov je vsak dan z zadnjimi močmi vlekle utrujene noge po tej tlakovani poti. Tisoč petsto okostnjakov — sužnjevi je vsak dan preklinjalo to pot. Večina od teh tisoč petsto števil ni vedela ali se bo zvečer vrnila v taborišče ali bo jutri še šla po tej prekleti poti...

Nekaj nad dvajset let je minilo. Praviijo, da bi morali pozabiti preteklost. Pozabiti preteklost, ki znoja postaja sedanost? Nepolnih 30 km od tod, od krvavega spomenika preteklosti je vas Relcherstshaus. V tej vasi je danes župan »Herr« Paul Schoeflmeier, velik, koščen možič s težkimi rokami, bivši podoficir slavne divizije, ki se je v drugi svetovni vojni proslavila v francoski vasi Oradou, kjer so Nemci nagnali

vaščane v cerkev in jih žive zažgali. V tem Reichertshausu so vsi vaščani nacisti; 92 odstotkov jih je pri zadnjih volitvah glasovalo za »poštenega«, človeškega župana, za NDP (nacionalno demokratsko stranko). Ne, niso pozabili. Kar dober spomin imajo; spomin na preteklost, na Dachau in na druga morisca, mučilišča, na krematorije na vse,

kar je sodilo v njihova zločinska početja. Pozabiti? Pozabiti na preteklost, da bi lahko nastala nova krvava sedanost? Tisoči, so ostali na tem krvavem ozemlju, ko smo odhajali so nam izpod zemlje poslali zadnji pozdrav: »Ne pozabite na nas! Ne pozabite na preteklost, da se ne bo vrnila še bolj krvava!«

ROMINA — NIČ BREZ MAME

Stirinajstletna Romina Power, hčerka slavnega, pred leti umrlega zvezdnika Tyronea Powerja, je že nekaj časa v središču pozornosti v Rimu. Deklico nenehno nadzoruje mati — pa je tudi tale posnetek nastal z njeno privolitvijo. Sicer pa je ob poplavi raznih sex bomb vsiljive izzivalnosti takšna lirčna erotika kar izjemna. Kdor pa v tem ljubkem prizorčku na desni vidi kaj drugega kot liriko, mu na levi ponujamo simbol njihovih vidikov.

Letos bodo priredili dan hmeljarjev v Braslovčah. Praznovanje orodna praznovanja prirejajo tudi ganizira tamkajšnje društvo. Po drugod po svetu, zlasti v Nemčiji in Cehoslovaški.

Braslovče in bližnja okolica so najmočnejše področje proizvodno področje hmelja v dolini. Razgled s

hribčka na trgu, kjer bo prireditev, na obširna hmeljišča, bo edinstven. Na sliki: prizor z zadnjega Hmeljarškega likofa v Preboldu.

Zakrinkana vojna

VOHUNSKÉ ZGODBE IZ II. SVETOVNE VOJNE (31)

Zdravnik specialist ga je zelo podrobno pregledal, kakor še dotlej noben drug zdravnik. Pregled je trajal polduro uro. Med pregledom mu je zdravnik zastavil cel splet vprašanj, za kakšnimi boleznimi so bolehal člani njegove družine, o tem, kako preživlja vojno, pa kako je živel pred vojno in še o vrsti drugih stvari, ki so se zdele podpolkovniku — nestrokovnjaku na tem področju — popolnoma nebitvene. Pretpal ga je po vsem telesu, poslušal povsod s stetoskopom. Pregledal srce, pljuča, hrbet, skratka vse telo od pet do glave. Toda kot specialist za čisto drugačno področje je moral podpolkovnik vendarle priznati svoje občudovanje za tolikšno doslednost in sistematičnost.

Medtem ko se je oblačil, je zdravnik načel kal diagnozo na list papirja, ga podpisal, vtaknil v ovojnico, ki jo je zapečatil in mu jo predal v roke. Na videz malomarno mu je dejal, naj se takoj vrne v Anglijo in preda diagnozo svojemu osebnemu zdravniku.

Toda podpolkovnik je v svoji karieri zasliševal preveliko raznovrstnih ljudi, da bi mogel zdaj verjeti njegovemu na videz ravnodušnemu zdržanju. Razen tega je vsak človek, kadar gre za njegovo zdravje, sila občutljiv za vsako spremembo v glasu sogovornikov.

»Doktor, nisem otrok,« je dejal. »In razen tega mislim, da nisem bojazljivec. Zato vas prosim, da mi poveste odkrito, kaj je z menoj.«

Zdravnik je začel nekaj mrmrati in se izogibati določenemu odgovoru ter se nazadnje izgovoril s poklicno etiketo.

»Naj vzame vrag to vašo etiketo,« se je raz-

buril podpolkovnik. »Razen tega, saj bom itak zvedel, kaj mi je, ko pridem v London, kajne? Zato mi preprosto povejte kar zdaj, kaj je z menoj!«

Skomignil je z rameni. »Prav, če me že silite, vam bom povedal. Mislim, da bolujete za rakom na želodcu v visokem stadiju, razen tega imate dva sekundarna tumorja na pljučih.«

Podpolkovnik je občutil, kako se mu je že ob sami besedi »rak« zaustavilo srce v prsih.

»Je že prepozno za operacijo?«

Zdravnik ga je pogledal naravnost v oči. »Bojim se, da je že prepozno.«

»In kaj mislite, koliko časa bom še živel?«

»Na to vprašanje je težko odgovoriti. Pri nekaterih ljudeh traja to dalje, pri drugih krajše.«

»In kaj menite, koliko časa bo to trajalo pri meni?«

»Torej, če tako trdovratno vztrajate, da vam odgovorim tudi na to vprašanje, vam bom povedal. Mislim, da boste živeli še dva meseca, lahko tudi tri. Cisto točno tega ni mogoče določiti.« Zdravnik je premolknul in na obrazu se mu je pojavil nasmešek sožalja. »Zal mi je, dragi moj, da sem vam moral povedati tako žalostno vest, toda sami ste trdovratno zahtevali, da vam povem resnico. Zbogom in — srečno!«

Podpolkovnik se je pozdravil z zdravnikom in potem se je, ne da bi sam vedel, kako, znašel na ulici. Nenadoma je zaznal tisto posebno občutljivost, ki je lastna na smrt obsojenim. In ko je stal ter globoko vdihaval zrak v pljuča, ki so se, kakor je bilo mogoče sklepati, že razpadala

zaradi zahrbtne bolezni, se je spomnil, da bo čez dva dni božič. Njegov zadnji božič.

Taval je po ulicah Bruxellesa kakor brez cilja in volje, a vsakič, kadar je z roko segel v žep, so ga ostri robovi ovitka sponnili, da je nekoliko trenutkov bliže svojemu koncu. Slednjič se je odločil, da odide v centralo protiobveščevalne službe in zaprosi za potni nalog. Hotel je nemudoma odpotovati, a zaradi bližnjih praznikov so bila vsa mesta v avionih zasedena do 27. decembra.

Potri je odšel v vojaško kantino, kjer se je srečal s svojimi znanci. Svoj nenadni odhod v Veliko Britanijo je moral nekako pojasniti, vsaj najbližjim prijateljem. Toda kaj hitro se je razvedelo in tovariško sožalje angleških častnikov je bilo nepopisno. Četudi se je skušal na božičnem praznovanju s svojimi prijatelji razvedriti, je vendarle čutil, da je med vsemi živimi kakor nem opomin smrti.

Sedemindvajsetega decembra je odletel v London in njegova prva pot je bila k osebnemu zdravniku. Ko je ta prečital diagnozo, se je zresnil in ga vprašal: »Predvidevam, da vas je vojni specialist tudi rentgensko pregledal, preden je zapisal tako resno diagnozo, kajne?«

»Ne, ni me rentgensko pregledal!«

»Kaj? Ni vas rentgensko pregledal? Kako si je potem upal zapisati tako hudo diagnozo, če vam ni dal piti barija in vas ni rentgensko pregledal? Iskreno vam povem, dragi moj Pinto, pri današnjem pregledu nisem našel v vas niti trohice raka, četudi ne morem reči nič določnega, dokler vas ne pregledam podrobno in še dobim rentgenski pregled. Tako hiter zaključek pač ne moremo sprejeti, vsaj mi civilni zdravniki ne, dokler se dokončno ne prepričamo. Morda je to drugače pri vaših vojaških specialistih?« se je hudomušno posmihal.

Podpolkovniku se je začel od teh besedah topiti led okoli srca in droben žarek upanja se je znova prižgal v njegovih mislih.

»In kaj zdaj?« je vprašal.

Mala križanka

1	2	3	4	5
6				7
8				9
10			11	
12			13	
14	15			
16				

Vodoravno: 1. mlečni izdelek, 6. naziv za tajne, ekskluzivne religiozne organizacije, 8. vrsta igre na srečo, 9. površinska mera, 10. žensko ime, 11. orodje žanjcev, 12. avtomobilska oznaka Kranja, 13. ime režiserja Kazana, 14. veliko mesto v Kaliforniji, središče železarske industrije, 16. votlina, ki jo izpolni rudniska snov, ki vanjo priteka.

Navpično: 1. srbsko moško ime, 2. ime igralka nemega filma Nielsen, 3. troštevnikeno število, 4. kemični znak za litij, 5. glasbilo iz gline, 6. brezalkoholna pijača, 7. začetnik dinastije Arpadovičev, 11. sestavine piva, 13. ime grafika Justina, 15. začetnici priimka in imena slovenskega pesnika in pisatelja (Strah in pogum).